

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ԱՓԲԸ
միանձնյա բաժնետիրոջ կողմից

14/03/2008թ. թիվ 01 որոշմամբ

Փոփոխված է՝

Ընկերության միանձնյա բաժնետիրոջ
01/07/2021թ. թիվ 3 որոշմամբ
Փոփոխության հերթական համարը՝ 19

Փոփոխված է՝

1. Ընկերության միանձնյա բաժնետիրոջ 10/07/2008թ. թիվ 2 որոշմամբ
2. Ընկերության միանձնյա բաժնետիրոջ 25/10/2008թ. թիվ 3 որոշմամբ
3. Ընկերության միանձնյա բաժնետիրոջ 05/02/2009թ. թիվ 01 որոշմամբ
4. Ընկերության միանձնյա բաժնետիրոջ 01/10/2009թ. թիվ 03 որոշմամբ
5. Ընկերության միանձնյա բաժնետիրոջ 05/03/2010թ. թիվ 01 որոշմամբ
6. Ընկերության միանձնյա բաժնետիրոջ 30/03/2010թ. թիվ 02 որոշմամբ
7. Ընկերության միանձնյա բաժնետիրոջ 02/09/2010թ. թիվ 4 որոշմամբ
8. Ընկերության միանձնյա բաժնետիրոջ 30/12/2010թ. թիվ 6 որոշմամբ
9. Ընկերության միանձնյա բաժնետիրոջ 23/02/2012թ. թիվ 2 որոշմամբ
10. Ընկերության միանձնյա բաժնետիրոջ 28/06/2012թ. թիվ 4 որոշմամբ
11. Ընկերության միանձնյա բաժնետիրոջ 10/04/2013թ. թիվ 1 որոշմամբ
12. Ընկերության միանձնյա բաժնետիրոջ 25/04/2013թ. թիվ 2 որոշմամբ
13. Ընկերության միանձնյա բաժնետիրոջ 15/05/2014թ. թիվ 3 որոշմամբ
14. Ընկերության միանձնյա բաժնետիրոջ 13/11/2014թ. թիվ 4 որոշմամբ
15. Ընկերության միանձնյա բաժնետիրոջ 14/10/2016թ. թիվ 2 որոշմամբ
16. Ընկերության միանձնյա բաժնետիրոջ 29/05/2017թ. թիվ 3 որոշմամբ
17. Ընկերության միանձնյա բաժնետիրոջ 28/11/2019թ. թիվ 5 որոշմամբ
18. Ընկերության միանձնյա բաժնետիրոջ 25/12/2020 թիվ 4 որոշմամբ

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է՝

ՀՀ Կենտրոնական բանկում

Ընկերության պետական գրանցման
համարը՝ 11

ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահ՝

_____/Մարտին Գալստյան

Կ Ա Ն Ո Ն Ա Գ Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն
«ՌՈՍԳՈՍՏՐԱԽ-ԱՐՄԵՆԻԱ» ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՓԱԿ
ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ
(Նոր խմբագրությամբ)

Երեւան-2021

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1. «Ռեսուրսատրախ-Արմենիա» ապահովագրական փակ բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետև՝ Ընկերություն), ստեղծվել է համաձայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության: Ընկերության եւ «Գարանտ Ինշուրանս» ապահովագրական փակ բաժնետիրական ընկերության միանձնյա բաժնետերերի 29.10.2014թ. թիվ 3.01 համատեղ որոշման համաձայն կատարվել է «Գարանտ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ միացումը Ընկերությանը:

Ընկերությունը հանդիսանում է «Գարանտ Ինշուրանս» ԱՓԲԸ (գրանցված ՀՀ ԿԲ կոդից՝ «11» հուլիսի 2012թ., գրանցման համար՝ 5, վկայական թիվ 5, ՀՎՀՀ՝ 02548537, գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, 0014, ք. Երևան, Մամիկոնյանց փողոց 30) իրավահաջորդը՝ փոխանցման ակտին համապատասխան:

1.2. Ընկերության հիմնադիր փաստաթուղթը կանոնադրությունն է, որի պահանջները պարտադիր են Ընկերության բաժնետերերի և կառավարման մարմինների համար:

1.3. Ընկերությունը համարվում է ստեղծված և ձեռք է բերում իրավաբանական անձի կարգավիճակ՝ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկում գրանցվելու պահից և իրավունք ունի իրականացնել ապահովագրական գործունեություն և օրենսդրությամբ սահմանված գործառնություններ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից ապահովագրական գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա ստանալու պահից:

1.4. Ընկերությունն ունի իր բաժնետերերի գույքից առանձնացված, սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող գույք, որը հաշվառված է ինքնուրույն հաշվեկշռում: Ընկերությունն ունի իր ֆիրմային անվանամար, ապրանքային նշանով և Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության կողմից սահմանված այլ վավերապայմաններով կլոր կնիք, խորհրդանիշ, ձևաթղթեր, դրոշմներ, համարային կնիքներ և համապատասխան կնիքներ Ընկերության մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների համար: Իր գործունեությունն իրականացնելիս Ընկերությունը ղեկավարվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ, ՀՀ Կենտրոնական բանկի որոշումներով, ներքին կանոնակարգերով, հրահանգներով, մեթոդական ցուցումներով, իրավական այլ ակտերով և սույն կանոնադրությամբ ինչպես նաև գործարար շրջանառության սովորույթներով, թեկուզև դրանք սույն կանոնադրությամբ ամրագրված չեն առանձին նորմերի ձևով, սակայն չեն հակասում օրենսդրության պարտադիր դրույթներին կամ Ընկերության կողմից կնքված պայմանագրերին:

1.5. Ընկերությունը կարող է ՀՀ օրենսդրության և սույն կանոնադրությանը համապատասխան, հիմնադրել իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող դուստր և կախյալ ընկերություններ և մասնակցել դրանցում:

1.6. Ընկերությունն իր գործունեությունը համակարգելու, շահերը ներկայացնելու և պաշտպանելու, տեղեկություններ փոխանակելու և այլ խնդիրներ համատեղ լուծելու նպատակով կարող է ստեղծել շահույթ ստանալու նպատակ չհետապնդող ապահովագրական միություններ և անդամակցել դրանց:

1.7. Ընկերությունն իրավունք ունի իր անունից ձեռք բերել ու իրականացնել գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ, կրել պարտականություններ, կնքել պայմանագրեր, դատարանում հանդես գալ որպես հայցվոր կամ պատասխանող: Ընկերությունն իր պարտավորությունների համար պատասխանատվություն է կրում սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող ամբողջ գույքով (միջոցներով):

1.8. Ընկերությունը պատասխանատու չէ իր բաժնետերերի պարտավորությունների համար: Ընկերության բաժնետերերը Ընկերության պարտավորությունների համար պատասխանատվություն են կրում կանոնադրական կապիտալում իրենց կատարած ներդրման չափով, բայց ոչ պակաս բաժնետոմսերի անվանական արժեքից:

1.9. Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունն ու պետական կառավարման մարմինները և Ընկերությունը պատասխանատու չեն միմյանց պարտավորությունների համար, եթե վերջիններս այդպիսիք չեն ստանձնել որպես երրորդ անձ, կամ չեն երաշխավորել դրանց կատարումը որպես երաշխավոր:

1.10. Կենտրոնական բանկը և Ընկերությունը միմյանց պարտավորությունների համար պատասխանատվություն չեն կրում, եթե վերջիններս այդպիսիք չեն ստանձնել որպես երրորդ անձ, կամ չեն երաշխավորել դրանց կատարումը որպես երաշխավոր:

1.11. Ընկերությունը և իր հաճախորդները պատասխանատու չեն միմյանց պարտավորությունների համար, եթե վերջիններս այդպիսիք չեն ստանձնել որպես երրորդ անձ, կամ չեն երաշխավորել դրանց կատարումը որպես երաշխավոր:

1.12. Ընկերությունն ինքնուրույն է իրականացնում իր գույքի տիրապետումը, օգտագործումը և տնօրինումը, այդ թվում՝ գույքի վերագնահատումը:

1.13. Ընկերությունն ինքնուրույնաբար է ընտրում իր գործընկերներին, որոշում ապահովագրական գործառնությունների դրույքները և այլ գործարքների պայմանները՝ ՀՀ գործող օրենսդրությանը համապատասխան:

1.14. Ընկերության գտնվելու վայրը (փոստային հասցեն) նրա մշտական գործող մարմնի (գլխավոր գրասենյակի) գտնվելու վայրն է: Ընկերության գտնվելու վայրը և փոստային հասցեն է՝ ք. Երևան, Հյուսիսային պողոտա 1, տարածքներ թիվ 8, թիվ 9 և թիվ 10:

1.15. Ընկերության լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ «Ռոսգոստրախ-Արմենիա» ապահովագրական փակ բաժնետիրական ընկերություն
ռուսերեն՝ «Росгосстрах-Армения» страховое закрытое акционерное общество
անգլերեն՝ «Rosgosstrakh-Armenia» insurance closed joint-stock company

1.16. Ընկերության կրճատ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ «ՌԳՍ-Արմենիա» ԱՓԲԸ
ռուսերեն՝ «РГС-Армения» СЗАО
անգլերեն՝ «RGS-Armenia» ICJSC

1.17. Ընկերության ֆիրմային անվանումը և ապրանքային (սպասարկման) նշանը (լոգոտիպը) պաշտպանված են ՀՀ օրենքներով, այլ իրավական ակտերով և գրանցված են ՀՀ մտավոր սեփականության գործակալությունում:

2. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

2.1. Ընկերությունը և իր մասնաճյուղերը «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով կարող են իրականացնել հետևյալ գործառնությունները՝

ա) ոչ կյանքի ապահովագրություն:

բ) վերաապահովագրություն:

2.2. «Ոչ կյանքի ապահովագրություն» տեսակով Ընկերությունն իրականացնում է ապահովագրություն հետևյալ դասերով և ենթադասերով.

1) դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն (ներառյալ՝ արդյունաբերական վնաս և մասնագիտական գործունեության ընթացքում ձեռք բերված հիվանդություններից);

2) փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն;

3) ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն /բացառությամբ երկաթուղային/;

4) հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն;

5) գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն,

6) ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների (նասն՝ բեռնափոխադրող) օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն,

7) ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն /պատասխանատվության բոլոր այն տեսակները, որոնք ներառված չեն «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 10-ից 12-րդ կետերում նախատեսված դասերում/;

8) առողջության ապահովագրություն՝

ա. ամրագրված դրամական հատուցմամբ,

բ. հատուցմամբ՝ կախված պատահարի բնույթից,

գ. սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերը միասին,

9) երաշխիքի տրամադրում, այդ թվում՝

ա. անուղղակի,

բ. ուղղակի

10) աջակցության ապահովագրություն, որը ծածկում է ճանապարհորդության մեջ կամ իրենց մշտական բնակության վայրից հեռու գտնվող անձանց աջակցության տրամադրումը:

11) ֆինանսական վնասների ապահովագրություն, որոնք առաջանում են՝

ա. աշխատանքային ռիսկերից,

բ. եկամուտների թերստացումից /ընդհանուր/,

գ. վատ եղանակից,

դ. բաց թողնված օգուտից,

ե. շարունակական /ընթացիկ/ ընդհանուր ծախսերից,

զ. չնախատեսված առևտրային ծախսերից,

է. շուկայական արժեքի կորստից,

ը. վարձավճարի կամ այլ եկամտի կորստից,

թ. անուղղակի առևտրային կորուստներից, որոնք նշված չեն սույն կետի «ա»- «ը» ենթակետերում,

ժ. այլ ֆինանսական ոչ առևտրային կորուստներից,

ժա. ֆինանսական կորուստների այլ ձևերից:

12) վարկի ապահովագրություն, այդ թվում՝

ա. անվճարունակություն (ընդհանուր),

բ. արտահանման վարկ,

գ. տարածամկետ վճարման պարտավորություն (ապառիկ),

դ. հիփոթեքային վարկ,

ե. գյուղատնտեսական վարկ,

զ. այլ վարկի ապահովագրություն:

13) օդանավերի ապահովագրություն, որը ծածկում է օդանավերին պատճառված վնասները եւ կորուստները;

14) օդանավերի (նաեւ՝ բեռնափոխադրող) օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն:

Ընկերությունը իրականացնում է նաեւ վերաապահովագրական գործունեություն «վերաապահովագրություն» տեսակի «ոչ կյանքի վերաապահովագրություն» դասով:

2.3. Ընկերությունը՝ համաձայն Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերի, կարող է իրականացնել «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով ուղղակիորեն չնախատեսված գործունեություն կամ գործառնություններ, եթե դրանք բխում են կամ ուղղակի կապված են ապահովագրական գործունեության հետ և եթե դրանք թույլատրելը չի հակասում «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի նպատակներին և չի վտանգում ապահովադիրների, ապահովագրված անձանց կամ շահառուների շահերը:

2.4. Ընկերությունը կարող է կնքել քաղաքացիաիրավական ցանկացած գործարք, որն անհրաժեշտ կամ նպատակահարմար է իր՝ «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով և Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով թույլատրված գործունեությունն իրականացնելու համար: Ընկերությունը չի կարող իրականացնել արտադրական, առևտրային, բանկային ու վարկային կազմակերպության գործունեություն, եթե «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով և դրանց հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերով այլ բան սահմանված չէ:

3. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

3.1. Ընկերության և հաճախորդների փոխհարաբերությունները կրում են պայմանագրային բնույթ: Ընկերությունն ինքն է որոշում օրենքով, ՀՀ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված գործառույթների իրականացման համար անհրաժեշտ վճարների, տոկոսադրույքների և միջնորդավճարների չափը:

3.2. Ընկերությունը՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, կարող է լինել մեկ այլ անձի, կամ անձանց մասնակից կամ հիմնադիր:

3.3. Ընկերությունը երաշխավորում է ապահովագրական գաղտնիք կազմող տեղեկությունների պահպանումը:

3.4. Ընկերությունը իր գործունեության այնպիսի կանոններ է սահմանում, որպեսզի բացառվի շահերի բախումը:

3.5. Եթե Ընկերության անվճարունակության (սնանկության) պատճառ է հանդիսանում բաժնետերերի կամ այլ անձանց գործունեությունը (անգործությունը), որոնք ունեն Ընկերությանը կատարման համար պարտադիր ցուցումներ տալու իրավունք կամ Ընկերության գործունեությունն այլ կերպ կանխորոշելու հնարավորություններ, ապա Ընկերությանը պատկանող գույքը չբավարարելու դեպքում այդ բաժնետերերի կամ այլ անձանց վրա կարող է դրվել լրացուցիչ (սուբսիդիար) պատասխանատվություն՝ Ընկերության պարտավորությունների համար: Վերոհիշյալ բաժնետերերի կամ այլ անձանց գործողությունները (անգործությունը) համարվում են Ընկերության անվճարունակության (սնանկության) պատճառ միայն այն դեպքում, եթե նրանք օգտագործել են իրենց այդ իրավունքը կամ հնարավորությունները Ընկերությանը որոշակի գործողություններ կատարել կամ չկատարել պարտադրելու նպատակով, նախօրոք իմանալով, որ այդ պատճառով ընկերությունը կհայտնվի անվճարունակության (սնանկության) վիճակում:

4. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼԸ ԵՎ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԸ, ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ՁԵՌՔ ԲԵՐԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

4.1. Ընկերության կանոնադրական կապիտալը պարտատերերի շահերը երաշխավորող Ընկերության գույքի նվազագույն չափն է, որը համալրվում է Հայաստանի Հանրապետության արժույթով:

4.2. Ընկերության փաստացի համալրված կանոնադրական կապիտալը հավասար է իր կողմից տեղաբաշխված բոլոր տեսակի բաժնետոմսերի իրացումից ստացված գումարին:

4.3. Ընկերության միանձնյա բաժնետերն է հանդիսանում «Ավողոկա Հոլդինգս Լիմիթեդ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը, որը գրանցված է Ստասինու, 23, 2-րդ և 3-րդ հարկ, Էզկումի, 2404, Նիկոսիա, Կիպրոս հասցեում:

4.4. Ընկերության փաստացի համալրված կանոնադրական կապիտալը կազմում է 3.983.000.000 /երեք միլիարդ ինը հարյուր ութսուներեք միլիոն/ ՀՀ դրամ, որը ներառում է 3.983.000 (երեք միլիոն ինը հարյուր ութսուներեք հազար) հասարակ /սովորական/ բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 1000 /հազար/ ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

4.5. Ընկերությունը կարող է ավելացնել իր կանոնադրական կապիտալի չափը, լրացուցիչ հասարակ (սովորական) բաժնետոմսեր թողարկելով, կամ բաժնետոմսերի անվանական արժեքը ավելացնելու միջոցով, եթե նախնական տեղաբաշխված բաժնետոմսերը իրացվել և վճարվել են ամբողջությամբ:

4.6. Ընկերության բաժնետոմսերի օտարումը երրորդ անձանց կատարվում է ՀՀ օրենսդրությամբ և սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

4.7. Ընկերությունը կարող է թողարկել և տեղաբաշխել արտոնյալ բաժնետոմսեր ՀՀ գործող օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

4.8. Ընկերության կորուստները (վնասները) ծածկելու, ինչպես նաև Ընկերության կողմից թողարկված պարտատոմսերը մարելու և բաժնետոմսերը հետ գնելու համար Ընկերությունում ստեղծվում է պահուստային հիմնադրամ՝ փաստացի համալրված կանոնադրական կապիտալի 15%-ի չափով:

Պահուստային հիմնադրամը օգտագործվում է Ընկերության Խորհրդի որոշմամբ՝ Ընկերության շահույթի և այլ միջոցների չբավարարման դեպքում, և այլ նպատակների համար՝ որոնք նշված չեն սույն կետում, օգտագործման ենթակա չէ:

4.9. Պահուստային հիմնադրամը ձևավորվում և հատկացումները կատարվում են Ընկերության գուտ շահույթից, ինչպես նաև Ընկերության նոր արժեթղթերի թողարկման արժեքի և դրանց անվանական արժեքի միջև եղած տարբերությունից ստացվող միջոցներից՝ մինչև սահմանված չափերին հասնելը: Եթե պահուստային հիմնադրամը կազմում է սույն կանոնադրության 4.8 կետով սահմանված չափից փոքր մեծություն, ապա մասհանումներն այդ հիմնադրամին կատարվում են Ընկերության գուտ շահույթի առնվազն 5%-ի չափով:

4.10. Օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով, ինչպես նաև Ընկերության Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ, կարող են ստեղծվել այլ հիմնադրամներ:

4.11. Ընկերության հիմնադրամներին հատկացումների ու դրանց օգտագործման չափն ու կարգը որոշվում է Ընկերության խորհրդի կողմից:

5. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՍՏԱՐԱԿ (ՍՈՎՈՐԱԿԱՆ) ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ՍԵՓԱԿԱՆԱՏԵՐԵՐԸ, ՆՐԱՆՑ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

5.1. Ընկերության կանոնադրական կապիտալի ձևավորմանը՝ բացառապես սեփական միջոցների հաշվին, կարող են մասնակցել ինչպես Հայաստանի Հանրապետության, այնպես էլ օտարերկրյա ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք:

5.2. Հայաստանի Հանրապետության պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինները Ընկերության բաժնետեր կարող են լինել օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով: Ընկերության բաժնետեր չեն կարող լինել կուսակցությունները և արհեստակցական միությունները:

5.3. Ընկերությունը պարտավոր է ապահովել բաժնետոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի՝ Հայաստանի Հանրապետության իրավական ակտերով սահմանված կարգով վարումը և պահպանումն ընկերության պետական գրանցման պահից մեկ ամսվա ընթացքում:

5.4. Ընկերությունը ռեեստրի վարումն իրականացնում է մասնագիտացված կազմակերպության միջոցով:

5.5. Բաժնետերերը, ինչպես նաև ընկերության այլ արժեթղթերի սեփականատերերը պարտավոր են ընկերության ռեեստրը վարողին ժամանակին տեղեկացնել իրենց վերաբերող տվյալների փոփոխության մասին:

5.6. Ընկերությունը հասարակ (սովորական) բաժնետոմսի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետիրոջը (հետագայում բաժնետեր) տալիս է միննույն իրավունքները: Ընդ որում նման տեսակի և ձևի բաժնետոմսի սեփականատիրոջը չի կարող տրամադրվել նրան պատկանող բաժնետոմսերի անվանական արժեքից և քանակից չբխող ձայնի իրավունք:

5.7. Ընկերության բաժնետերերն իրավունք ունեն`

ա) մասնակցել ժողովին` վերջինիս իրավասությանը պատկանող բոլոր հարցերի նկատմամբ ձայնի իրավունքով.

բ) սույն Կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցել Ընկերության կառավարմանը.

գ) ստանալ Ընկերության գործունեությունից ստացված շահույթի մասը` շահութաբաժինները;

դ) ստանալ սույն Կանոնադրության 11.3 կետով սահմանված` Ընկերության գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվությունները, այդ թվում` ծանոթանալ հաշվապահական հաշվեկշիռներին, հաշվետվություններին, Ընկերության գործունեության այլ փաստաթղթերի հետ.

ե) առաջնահերթ կարգով ձեռք բերել Ընկերության կողմից տեղաբաշխվող բաժնետոմսերը, եթե օրենքներով և սույն կանոնադրությամբ այլ բան նախատեսված չէ.

զ) ժողովներում իր իրավունքները ներկայացնելու համար լիազորել երրորդ անձի.

է) ժողովներում հանդես գալ առաջարկություններով.

ը) ժողովներում քվեարկել իրեն պատկանող բաժնետոմսերի ձայների չափով.

թ) դիմել դատարան` ժողովի կողմից ընդունված և գործող օրենքներին ու այլ իրավաբանական ակտերին հակասող որոշումների բողոքարկման նպատակով.

ժ) Ընկերության լուծարման ժամանակ մասնակցել գույքի բաժանմանը և պարտատերերի հետ կատարված հաշվարկներից հետո ստանալ մնացած գույքի իր հասանելիք մասը կամ դրա արժեքը.

ժա) մյուս բաժնետերերի կողմից գնման նախապատվության իրավունքից հրաժարվելու դեպքում օրենքով սահմանված կարգով օտարել իր սեփականությունը հանդիսացող բաժնետոմսերը.

ժբ) ունենալ օրենքներով և սույն Կանոնադրությամբ նախատեսված այլ իրավունքներ:

5.8. Ընկերության բաժնետերերը պարտավոր են`

ա) ժամանակին, լրիվ ծավալով և սույն Կանոնադրությամբ սահմանված կարգով ներդրումներ կատարել Ընկերության կանոնադրական կապիտալում.

գ) չհրապարակել Ընկերության գործունեության վերաբերյալ գաղտնի տեղեկատվությունը, այդ թվում բանկային, առևտրային կամ այլ գաղտնիք կազմող տեղեկություններ.

դ) բաժնետերերը կարող են կրել նաև Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և սույն Կանոնադրությամբ նախատեսված այլ պարտավորություններ:

5.9. Ընկերության բաժնետերերն ունեն իրենց սեփականությունը հանդիսացող բաժնետոմսերը (դրանց մասը) օտարելու կամ օրենքով չարգելված ձևով, այլ անձանց փոխանցելու իրավունք:

Բաժնետոմսերի փոխանցումը կատարվում է հետևյալ կերպ`

ա) մյուս բաժնետերերն ունեն այդ բաժնետոմսերը գնելու նախապատվության իրավունք, որի ժամկետը սահմանվում է 30 (երեսուն) օր` սկսած բաժնետոմսերի վաճառքի առաջարկման պահից.

բ) Ընկերությունը պարտավոր է բաժնետիրոջ կողմից բաժնետոմսերը վաճառելու առաջարկությունն ստանալու պահից 3 օրվա ընթացքում դրա մասին ծանուցել մնացած բաժնետերերին` նշելով նախապատվության իրավունքի իրականացման ժամկետի ավարտը և դրան չպատասխանելու հետևանքները.

գ) եթե բաժնետերերից որևէ մեկը սույն կետում սահմանված ժամկետում չի օգտվում իր նախապատվության իրավունքից, ապա բաժնետոմսերի օտարումը կատարվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

5.10. Ընկերության վաճառվող բաժնետոմսերի գնման նախապատվության իրավունքը մնացած բաժնետերերի կողմից համարվում է կիրառված, իսկ դրա համար սահմանված ժամկետը պահպանված, եթե Ընկերության ծանուցումն ստացած բաժնետերերը Ընկերությանը գրավոր տեղեկացնում/ծանուցում են նախապատվության իրավունքով վաճառվող բաժնետոմսերի ձեռքբերման մասին:

5.11. Ընկերության Կանոնադրական կայիտալում բաժնետիրոջ բաժնետոմսերի գրավի և հետագայում գրավառուի կողմից դրանց վրա բռնագանձում տարածելն իրականացվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

6. ՇԱՀՈՒԹԱԲԱԺԻՆՆԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ, ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼԻ ՆՎԱՁԵՑՈՒՄԸ

6.1. Ընկերությունն իրավունք ունի ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով որոշում ընդունելու (հայտարարելու) իր բաժնետերերին եռամսյակային, կիսամսյակային կամ տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին:

6.2. Միջանկյալ (եռամսյակային և կիսամսյակային) շահութաբաժինների վճարման, շահութաբաժնի չափի և դրա վճարման ձևի մասին որոշումն ընդունում է Ընկերության խորհուրդը: Տարեկան շահութաբաժինների վճարման, շահութաբաժնի չափի և դրա վճարման ձևի մասին որոշումն ընդունում է Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ խորհրդի առաջարկությամբ: Միջանկյալ շահութաբաժինների չափը չի կարող գերազանցել նախորդ ֆինանսական տարվա արդյունքներով բաշխված շահութաբաժնի 50 տոկոսը: Տարեկան շահութաբաժինների չափը չի կարող պակաս լինել արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների չափից:

Եթե ընդհանուր ժողովի որոշմամբ տարեկան շահութաբաժինների չափը սահմանվում է արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների չափին հավասար, ապա տարեկան շահութաբաժիններ չեն վճարվում:

Եթե ընդհանուր ժողովի որոշմամբ տարեկան շահութաբաժինների չափը սահմանվում է արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների չափից ավելի, ապա տարեկան շահութաբաժինները վճարվում են սահմանված տարեկան շահութաբաժնի և տվյալ տարում արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների գումարի տարբերությամբ:

Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն իրավունք ունի որոշում ընդունելու շահութաբաժիններ չվճարելու, իսկ արտոնյալ բաժնետոմսերի դիմաց, որոնց համար վճարվող շահութաբաժնի չափը սահմանված է կանոնադրությամբ, նաև շահութաբաժինները ոչ լրիվ չափով վճարելու մասին:

6.3. Տարեկան շահութաբաժինների վճարման ժամկետը սահմանվում է բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի՝ շահութաբաժիններ վճարելու մասին որոշմամբ: Միջանկյալ շահութաբաժինների վճարման ժամկետը սահմանվում է Ընկերության խորհրդի՝ միջանկյալ շահութաբաժիններ վճարելու մասին որոշմամբ, բայց ոչ շուտ, քան տվյալ որոշման ընդունումից 30 օր հետո:

6.4. Շահութաբաժինների յուրաքանչյուր վճարման համար խորհուրդը կազմում է շահութաբաժիններ ստանալու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակ, որում պետք է ընդգրկվեն՝

ա) միջանկյալ շահութաբաժիններ վճարելու դեպքում՝ Ընկերության այն բաժնետերերը, որոնք ընդգրկվել են Ընկերության բաժնետերերի ռեեստրում՝ խորհրդի միջանկյալ շահութաբաժիններ վճարելու մասին որոշման կայացման օրվանից առնվազն 10 օր առաջ:

բ) տարեկան շահութաբաժիններ վճարելու դեպքում՝ Ընկերության այն բաժնետերերը, որոնք ընդգրկվել են Ընկերության բաժնետերերի ռեեստրում՝ Ընկերության բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող մասնակիցների ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ:

6.5. Ընկերության բաժնետերերին շահութաբաժիններ բաշխելն արգելվում է, եթե այդ պահին Ընկերության կրած կորուստները (վնասները) հավասար են կամ գերազանցում են Ընկերությունում առկա չբաշխված գուտ շահույթի գումարը:

6.6. Ընկերության փաստացի համալրված կանոնադրական կապիտալի նվազեցումը գործունեության ընթացքում՝ դրա հաշվին շահութաբաժիններ բաշխելու կամ այլ ձևերով արգելվում է, բացառությամբ սույն կանոնադրության 6.7 կետում սահմանված դեպքերի:

6.7. Ընկերության ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի սեփականատերերը (մասնակիցները) իրավունք ունեն Ընկերությունից պահանջելու մասնակցության հետզնման գնի որոշում և իրենց պատկանող բաժնետոմսերի կամ դրանց մի մասի հետզնում, եթե՝

ա) որոշում է ընդունվել Ընկերության վերակազմակերպման, նախապատվության իրավունքի կասեցման կամ խոշոր գործարք կնքելու մասին, և տվյալ բաժնետերերը քվեարկել են Ընկերության վերակազմակերպման, նախապատվության իրավունքի կասեցման կամ խոշոր գործարք կնքելու դեմ կամ այդ հարցերով քվեարկությանը չեն մասնակցել:

բ) կանոնադրության մեջ լրացումներ կամ փոփոխություններ են կատարվել, կամ հաստատվել է կանոնադրությունը նոր խմբագրությամբ, որի հետևանքով սահմանափակվել են նշված բաժնետերերի իրավունքները, և նրանք դեմ են քվեարկել կամ քվեարկությանը չեն մասնակցել:

Ընկերությունից իրենց մասնակցության հետզնման պահանջի իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմվում է Ընկերության բաժնետերերի ռեեստրի տվյալների հիման վրա, այն ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ, որի օրակարգը պարունակում է հարցեր, որոնց ընդունումը հանգեցրել է մասնակիցների իրավունքների՝ սույն կետի առաջին պարբերությամբ նշված սահմանափակմանը:

6.8. Ընկերության կողմից մասնակցության հետզնումը կատարվում է Կենտրոնական բանկի խորհրդի համաձայնությամբ, դրա շուկայական արժեքով, որը որոշվում է առանց մասնակցության գնահատման և հետզնման պահանջի իրավունք տվող Ընկերության գործողությունների հետևանքով առաջացող փոփոխությունները հաշվի առնելու:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալի նվազեցում թույլատրվում է նաև «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված դեպքում:

6.9. Ընկերության կողմից իր բաժնետոմսերը հետ գնելու դեպքում կանոնադրական կապիտալի նվազեցման կամ տվյալ բաժնետոմսերի իրացման մասին որոշումն ընդունվում է բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ դրան մասնակցող քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների 3/4-ով, սակայն ոչ պակաս քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների 2/3-ից:

7. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

7.1. Ընկերության կառավարման մարմիններն են՝

ա) բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետ նաև՝ ընդհանուր ժողով):

բ) Ընկերության խորհուրդը (այսուհետ նաև՝ խորհուրդ)։

գ) Ընկերության գործադիր տնօրենը։

Բացի վերոնշյալ կառավարման մարմիններից, Ընկերությունն ունի նաև գլխավոր հաշվապահ և ներքին աուդիտի ստորաբաժանում։

Ընկերությունում վերստուգիչ հանձնաժողով չի ստեղծվում։

Ընկերության կառավարման մարմինների կազմավորման և գործունեության կարգը և իրավասությունների շրջանակը սահմանվում է «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և սույն կանոնադրությամբ։

7.2 ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺՆԵՏԵՐԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՐ, ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ, ԺՈՂՈՎԻ ԳՈՒՄԱՐՄԱՆ ԵՎ ՔՎԵԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԸ

7.2.1. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինն է։

7.2.2. Ընկերության բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովը գումարվում է Ընկերության հերթական ֆինանսական տարվա ավարտից հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում։

7.2.3. Ընկերության բաժնետերերի տարեկան ժողովից բացի գումարվող ժողովները համարվում են արտահերթ։ Ընկերության բաժնետերերի տարեկան ժողովից բացի անհետաձգելի հարցերի քննարկման համար գումարվում են արտահերթ ժողովներ։

7.2.4. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովների տարեկան և արտահերթ նիստերը գումարվում են Ընկերության խորհրդի որոշմամբ։ Արտահերթ ժողովի գումարման վերաբերյալ խորհրդի որոշմամբ սահմանվում է արտահերթ ժողովի գումարման ձևը՝ բաժնետերերի համատեղ ներկայությամբ կամ հեռակա կարգով քվեարկության միջոցով։ Խորհուրդը չի կարող իր որոշմամբ փոխել ժողովի գումարման ձևը, եթե սույն կետում նշված արտահերթ ժողովի գումարման մասին ներկայացրած պահանջը ցուցում է բովանդակում ժողովի գումարման ձևի մասին։

Արտահերթ ժողովի՝ հեռակա կարգով քվեարկությամբ գումարման մասին խորհրդի որոշմամբ սահմանվում են՝

ա) քվեաթերթիկի ձևն ու բովանդակությունը։

բ) Ընկերության բաժնետերերին՝ քվեաթերթիկները և բաժնետերերին տրամադրվող տեղեկությունները և նյութերը առաքելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը։

գ) բաժնետերերի կողմից լրացված քվեաթերթիկներն Ընկերության կողմից ընդունելու վերջին ժամկետի տարին, ամիսը, ամսաթիվը։

7.2.5. Քվեարկությունը ժողովում իրականացվում է «Ընկերության մեկ քվեարկող բաժնետոմս՝ մեկ ձայն» սկզբունքով, բացառությամբ խորհրդի անդամների ընտրության և սույն կանոնադրությամբ և օրենքներով նախատեսված այլ դեպքերի, երբ կիրառվում է գումարային (կումուլյատիվ) քվեարկության սկզբունքը։

«Ընկերության մեկ քվեարկող բաժնետոմս՝ մեկ ձայն» սկզբունքը կիրառելիս արտոնյալ բաժնետոմսերի տված ձայների քանակի հաշվարկն իրականացվում է սույն կանոնադրության 7.2.9 կետով սահմանված կարգով։

7.2.6. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն իրավասու է (քվորում ունի), եթե ժողովի մասնակիցների գրանցման ավարտի պահին գրանցվել են Ընկերության բաժնետերերը (նրանց ներկայացուցիչները), որոնք համատեղ տիրապետում են Ընկերության տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 50-ից ավելի տոկոսին։

Եթե ժողովը տևում է մեկ օրից ավելի, ապա յուրաքանչյուր օրվա համար իրականացվում է ժողովի մասնակիցների գրանցում։

Քվորումի բացակայության դեպքում հայտարարվում է նոր ժողովի գումարման տարին, ամիսը, ամսաթիվը: Նոր ժողովի գումարման դեպքում օրակարգի փոփոխություն չի թույլատրվում:

Չկայացած ժողովի փոխարեն գումարվող նոր ժողովն իրավասու է, եթե մասնակիցների գրանցման ավարտի պահին գրանցվել են Ընկերության բաժնետերերը (նրանց ներկայացուցիչները), որոնք համատեղ տիրապետում են Ընկերության տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 30-ից ավելի տոկոսին:

Ընկերության բաժնետերերի ծանուցումը նոր ժողովի գումարման մասին կատարվում է սույն կանոնադրության 7.2.11-րդ կետով սահմանված կարգով:

Եթե քվորումի բացակայության պատճառով չկայացած ժողովի գումարման ամսաթիվը տեղափոխվում է 20 օրից պակաս ժամկետով, ապա այդ ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի նոր ցուցակ չի կազմվում:

7.2.7. Ընկերության ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությանն են պատկանում՝

ա) Ընկերության կանոնադրության հաստատումը, դրանում փոփոխությունների և լրացումների կատարումը, կանոնադրության հաստատումը նոր խմբագրությամբ.

բ) Ընկերության վերակազմակերպումը.

գ) Ընկերության լուծարումը.

դ) ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը, լուծարային հանձնաժողովի նշանակումը.

ե) խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը: Խորհրդի քանակական կազմի հաստատման և դրա անդամների ընտրության հարցերը քննարկվում են բացառապես տարեկան ընդհանուր ժողովներում: Խորհրդի անդամների ընտրության հարցն արտահերթ ընդհանուր ժողովում կարող է քննարկվել, եթե վերջինս որոշում է ընդունել խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին.

զ) հայտարարված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը, ինչպես նաև Ընկերության կանոնադրական կապիտալի ավելացումը.

է) խորհրդի ներկայացմամբ Ընկերության արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաստատումը.

ը) Ընկերության տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, շահույթների և վնասների բաշխման հաստատումը: Տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահութաբաժինների չափի հաստատումը.

թ) ընդհանուր ժողովի վարման կարգի հաստատումը.

ժ) հաշվիչ հանձնաժողովի ձևավորումը.

ժա) բաժնետոմսերի համախմբումն ու բաժանումը.

ժբ) դուստր կամ կախյալ ընկերությունների ստեղծումը.

ժգ) դուստր և կախյալ ընկերություններին մասնակցությունը.

ժդ) առևտրային կազմակերպությունների միությունների հիմնադրումը.

ժե) առևտրային կազմակերպությունների միություններում մասնակցությունը.

ժզ) խորհրդի անդամների վարձատրության չափի սահմանումը.

ժէ) օրենքով նախատեսված դեպքերում բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունքը չկիրառելու մասին որոշման ընդունումը.

ժը) հաստատված օրակարգի շրջանակում օրենքով և կանոնադրությամբ նախատեսված այլ հարցեր:

7.2.8. Սույն կանոնադրության 7.2.7. կետում թվարկված հարցերով որոշումների ընդունումը վերապահվում է ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությանը և չի կարող փոխանցվել Ընկերության խորհրդին, ինչպես նաև Ընկերության գործադիր տնօրենին, նրա տեղակալներին, Ընկերության գլխավոր հաշվապահին (այսուհետ նաև՝ գործադիր մարմնի

անդամներ) կամ այլ անձի, բացառությամբ 7.2.7. կետի "ժբ-ժզ" կետերում թվարկված հարցերի և Ընկերության կանոնադրական կապիտալի ավելացման հարցի, որոնցով որոշումների ընդունումը ընդհանուր ժողովի որոշմամբ կարող է փոխանցվել խորհրդին:

7.2.9. Ժողովում ձայնի իրավունքից օգտվում են՝

ա) Ընկերության հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը.

բ) Ընկերության արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը՝ սույն կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում:

Ձայնի իրավունք տվող (քվեարկող) բաժնետոմս է համարվում այն հասարակ (սովորական) կամ արտոնյալ բաժնետոմսը, որն իր սեփականատիրոջը տալիս է քվեարկվող հարցի վերաբերյալ քվեարկությանը մասնակցելու իրավունք: Եթե արտոնյալ բաժնետոմսն իր սեփականատիրոջը տալիս է մեկ ձայնից ավելի ձայնի իրավունք, ապա քվեարկող բաժնետոմսերի քանակի հաշվարկման ժամանակ նշված արտոնյալ բաժնետոմսերի տրված յուրաքանչյուր ձայն հաշվառվում է որպես առանձին քվեարկող բաժնետոմս:

Ժողովի որոշումներն ընդունվում են ժողովին մասնակցող՝ քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների պարզ մեծամասնությամբ, եթե ՀՀ օրենքներով և սույն կանոնադրությամբ ձայների ավելի շատ քանակ սահմանված չէ:

Որոշումներն ընդունվում են ժողովին մասնակցող բաժնետերերի ձայների մեծամասնությամբ: Ընդ որում՝ սույն կանոնադրության 7.2.7. կետի ա)բ)դ)զ) ենթակետերով թվարկված հարցերով և գործարքների կնքման մասին որոշումներն ընդունում է ժողովը՝ դրան մասնակցող՝ քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների 3/4-ով, իսկ 7.2.7 կետի գ) ենթակետով և սույն կանոնադրության 6.7 կետում սահմանված կանոնադրական կապիտալի նվազեցման հարցերով կամ տվյալ բաժնետոմսերի իրացման մասին որոշումներն ընդունում է ժողովը՝ դրան մասնակցող՝ քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների 3/4-ով, սակայն ոչ պակաս քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների 2/3-ից:

Եթե Ընկերության ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի սեփականատեր կամ անվանատեր է հանդիսանում միայն մեկ անձ, ապա ժողովի որոշումները կարող են ընդունվել այդ անձի գրավոր որոշմամբ: Բաժնետեր իրավաբանական անձի որոշումը պետք է ընդունվի վերջինիս կանոնադրությամբ նման լիազորություններ ունեցող մարմնի կողմից:

7.2.10. Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեն՝

ա) Ընկերության հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող մասնակիցները՝ իրենց պատկանող ձայների քանակով, ինչպես նաև անվանատերերը, եթե նրանք ներկայացնում են իրենց կողմից ներկայացվող բաժնետերերի անվանումները և նրանց պատկանող բաժնետոմսերի քանակը հիմնավորող փաստաթղթեր.

բ) Ընկերության արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը՝ իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով՝ սույն կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում, ինչպես նաև այդ բաժնետոմսերի անվանատերերը, եթե նրանք ներկայացնում են իրենց կողմից ներկայացվող բաժնետերերի անվանումները և նրանց պատկանող բաժնետոմսերի քանակը հիմնավորող փաստաթղթեր.

գ) Ընկերության բաժնետեր չհանդիսացող խորհրդի և գործադիր մարմնի անդամները՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով.

դ) Ընկերության ներքին աուդիտի ստորաբաժանման անդամները՝ որպես դիտորդ.

ե) Ընկերության արտաքին աուդիտն իրականացնող անձը՝ որպես դիտորդ (եթե նրա եզրակացությունն առկա է գումարվող ընդհանուր ժողովի օրակարգի հարցերում).

զ) Կենտրոնական բանկի ներկայացուցիչները՝ որպես դիտորդ:

1. Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Ընկերության բաժնետերերի ցուցակը կազմվում է խորհրդի կողմից սահմանված տարվա, ամսվա, ամսաթվի դրությամբ՝ Ընկերության բաժնետերերի ռեեստրի տվյալների հիման վրա:

Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Ընկերության բաժնետերերի ցուցակը կազմելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը չի կարող սահմանվել ավելի վաղ, քան ընդհանուր ժողով գումարելու մասին որոշման ընդունումը, և ավելի ուշ, քան ընդհանուր ժողովի գումարումից 45 օր առաջ:

Եթե ընդհանուր ժողովը գումարվում է հեռակա քվեարկությամբ, ապա դրան մասնակցելու իրավունք ունեցող Ընկերության բաժնետերերի ցուցակը կազմելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը սահմանվում են ընդհանուր ժողովի գումարման ամսաթվից առնվազն 35 օր շուտ:

Ընկերությունն իր բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի անցկացման մասին Կենտրոնական բանկին ծանուցում է դրա անցկացումից ոչ ուշ, քան 15 օր առաջ:

2. Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Ընկերության բաժնետերերի ցուցակը կազմելու համար բաժնետոմսերի անվանատերը պարտավոր է ցուցակը կազմելու տարով, ամսով, ամսաթվով տվյալներ տրամադրել այն անձանց մասին, որոնց շահերը ներկայացնելու նպատակով նա տնօրինում է բաժնետոմսերը:

3. Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Ընկերության բաժնետերերի ցուցակը պետք է տվյալներ պարունակի Ընկերության յուրաքանչյուր բաժնետիրոջ անվան (անվանման), գտնվելու (բնակության) վայրի և Ընկերության կանոնադրական կապիտալում նրան պատկանող մասնակցության մասին, ըստ՝ բաժնետոմսերի տեսակների և դասերի:

4. Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Ընկերության բաժնետերերի ցուցակը պետք է տրամադրվի ծանոթացման նպատակով Ընկերության այն բաժնետերերին, որոնք գրանցված են Ընկերության բաժնետերերի ռեեստրում:

Բաժնետիրոջ պահանջով Ընկերությունը պարտավոր է նրան տրամադրել տեղեկանք՝ ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակում նրա ընդգրկման մասին:

5. Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Ընկերության բաժնետերերի ցուցակում փոփոխություններ կարող են կատարվել միայն ցուցակը կազմելու ընթացքում թույլ տրված սխալներն ուղղելու կամ դրանում չընդգրկված Ընկերության բաժնետերերի խախտված իրավունքները և օրինական շահերը վերականգնելու նպատակով:

7.2.11. Ընդհանուր ժողովի գումարման մասին ծանուցումը.

1. Սույն կանոնադրության 7.2.10. կետում սահմանված անձինք ծանուցվում են ժողովի գումարման մասին՝ նրանց համապատասխան գրավոր ծանուցում ուղարկելու միջոցով: Ժողովի գումարման մասին հայտարարությունը հրապարակվում է նաև մամուլի և ինտերնետի Ընկերության տնային էջում, ժողովի գումարման օրվանից առնվազն տասնհինգ օր առաջ:

Բաժնետերերի ծանուցումը ժողովի մասին, ինչպես նաև քվեաթերթիկների տրամադրումը սույն կանոնադրության 7.2.10. կետում նշված անձանց իրականացվում է պատվիրված նամակներ ուղարկելու, կամ անձամբ հանձնելու, կամ էլեկտրոնային փոստային հասցեով ծանուցելու միջոցով:

2. Ժողովի գումարման մասին բաժնետերերը ծանուցվում են ժողովի գումարման օրվանից առնվազն տասնհինգ օր առաջ:

3. Ժողովի մասին ծանուցումը պետք է պարունակի՝

ա) Ընկերության ֆիրմային անվանումն ու գտնվելու վայրը.

բ) ժողովի գումարման տարին, ամիսը, ամսաթիվը, ժամը և վայրը.

գ) ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը.

դ) ժողովի օրակարգում ընդգրկված հարցերը.

ե) բաժնետերերի ծանոթանալու կարգը ժողովում քննարկվող հարցերին վերաբերող տեղեկություններին և նյութերին, որոնք պետք է ներկայացվեն բաժնետերերին ժողովը նախապատրաստելու ընթացքում:

4. Տարեկան ժողովը նախապատրաստելու ընթացքում բաժնետերերին ներկայացվելիք տեղեկությունները և նյութերը ներառում են՝

ա) Ընկերության տարեկան հաշվետվությունը.

բ) Ընկերության տարեկան ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքների վերաբերյալ անկախ աուդիտ իրականացնող անձի եզրակացությունը.

գ) տեղեկություններ խորհրդի առաջադրվող թեկնածուների մասին (խորհրդի անդամների ընտրության դեպքում).

դ) կանոնադրության փոփոխությունների և լրացումների նախագիծը կամ կանոնադրության նախագիծը նոր խմբագրությամբ:

Օրենքով և այլ իրավական ակտերով կարող են սահմանվել նաև բաժնետերերին՝ ժողովը նախապատրաստելու ընթացքում ներկայացվելիք այլ տեղեկությունների լրացուցիչ ցանկ:

5. Ժողովը հեռակա քվեարկությամբ գումարելիս ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բոլոր բաժնետերերին քվեաթերթիկների և ժողովի օրակարգի հետ մեկտեղ ուղարկվում են սույն կետի 4-րդ ենթակետով սահմանված տեղեկությունները և նյութերը:

6. Եթե Ընկերության բաժնետերերի ռեեստրում գրանցված անձն արժեթղթերի անվանատեր է, ապա ժողովի գումարման մասին ծանուցումն ուղարկվում է նրան: Վերջինս պարտավոր է ծանուցումն ուղարկել այն անձանց, որոնց շահերը նա ներկայացնում է օրենքով, այլ իրավական ակտերով կամ նրա և այդ անձանց միջև կնքված պայմանագրով սահմանված ժամկետներում:

7.2.12. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովների գումարման և անցկացման կազմակերպման հետ կապված՝ նախապատրաստական աշխատանքները իրականացնում է Ընկերության խորհուրդը: Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի նախապատրաստման ընթացքում Ընկերության խորհուրդը որոշում է՝

- Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի գումարման տարին, ամիսը, ամսաթիվը, վայրը և ժամը.
- Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի օրակարգը.
- Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին մասնակցելուն իրավունք ունեցող Բաժնետերերի ցուցակի կազմման տարին, ամիսը, ամսաթիվը.
- Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի գումարման մասին Բաժնետերերին ծանուցելու կարգը.
- Բաժնետերերին Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի նախապատրաստման ընթացքում տրամադրվող տեղեկությունների և նյութերի ցուցակը, քվեաթերթիկների ձևը և բովանդակությունը, եթե քվեարկությունները կատարվելու են քվեաթերթիկներով:

7.2.13. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշումները կարող են ընդունվել առանց ժողովի գումարման՝ հեռակա կարգով քվեարկությամբ (հարցման միջոցով): Սույն կանոնադրության 7.2.7 կետի բ) գ) ը) ենթակետերով սահմանված հարցերի վերաբերյալ որոշումը չի կարող ընդունվել հեռակա կարգով քվեարկությամբ: Տարեկան ընդհանուր ժողովը չի կարող անցկացվել հեռակա կարգով քվեարկության (հարցման) միջոցով:

7.2.14. Հեռակա կարգով քվեարկությամբ ընդունված ժողովի որոշումն օրինական ուժ ունի, եթե քվեարկությանը մասնակցել է Ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի կեսից ավելին:

7.2.15. Հեռակա կարգով քվեարկության ժամանակ քվեաթերթիկները պետք է տրամադրվեն բաժնետերերին՝ լրացրած քվեաթերթիկները Ընկերության կողմից ընդունումն ավարտելու պահից առնվազն 30 օր առաջ:

Հեռակա քվեարկության (հարցման) միջոցով ժողովի գումարման դեպքում տրամադրված քվեաթերթիկների ստացման վերջին օր է համարվում ժողովի գումարման ամսաթվին նախորդող աշխատանքային օրը:

7.2.16 Հեռակա կարգով կատարվող քվեարկության քվեաթերթիկը պետք է պարունակի հետևյալ տեղեկությունները՝

ա) Ընկերության ֆիրմային անվանումը.

բ) ժողովի գումարման տարին, ամիսը, ամսաթիվը, ժամը և վայրը.

գ) քվեարկության դրվող յուրաքանչյուր հարցի ձևակերպումը և նրա քննարկման հերթականությունը.

դ) քվեարկության դրված յուրաքանչյուր հարցի վերաբերյալ քվեարկության տարբերակները՝ «կողմ», «դեմ» և «ձեռնպահ»: Գումարային (կումուլյատիվ) քվեարկության անցկացման դեպքում քվեաթերթիկը պետք է նախատեսի քվեարկության կարգի առանձնահատկությունները.

ե) լրացված քվեաթերթիկներն Ընկերության կողմից ընդունելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը, ժամը և վայրը, եթե բաժնետերը քվեարկում է հեռակա կարգով.

զ) ցուցում այն մասին, որ քվեաթերթիկը պետք է ստորագրվի բաժնետիրոջ (ներկայացուցչի) կողմից.

է) քվեաթերթիկը լրացնելու կարգի պարզաբանումը:

Խորհրդի անդամի ընտրության դեպքում քվեաթերթիկը պետք է թեկնածուների անունից բացի նրանց մասին պարունակի նաև անհատականացնող այլ տվյալներ:

7.2.17. Ընկերության բաժնետերը ժողովում մասնակցելու իր իրավունքը կարող է իրականացնել անձամբ կամ լիազորված ներկայացուցչի միջոցով:

Բաժնետերն իրավունք ունի ցանկացած ժամանակ փոխել իր լիազոր ներկայացուցչին կամ անձամբ մասնակցել ժողովին:

Ժողովում բաժնետիրոջ ներկայացուցիչը գործում է ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի, «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին», «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների կամ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավական ակտերի, ինչպես նաև գրավոր ձևով կազմված լիազորագրի հիման վրա: Լիազորագիրը պետք է պարունակի տեղեկություններ բաժնետիրոջ և նրա ներկայացուցչի մասին (անունը կամ անվանումը, բնակության կամ գտնվելու վայրը, անձնագրային կամ պետական գրանցման տվյալները): Լիազորագրերը պետք է ձևակերպված լինեն ՀՀ օրենսդրությամբ և իրավական այլ ակտերով սահմանված կարգով:

Բաժնետիրոջ ներկայացուցիչը կարող է մասնակցել ժողովում միայն լիազորագրի առկայության դեպքում:

Նույն բաժնետիրոջ կողմից տրված երկու և ավելի լիազորագրերի առկայության դեպքում ուժի մեջ է համարվում վերջին լիազորագիրը:

Ընկերության բաժնետեր հանդիսացող իրավաբանական անձանց ղեկավարները ժողովին ներկայանում են առանց լիազորագրի:

Եթե Ընկերության բաժնետոմսերը փոխանցվել են ժողովում մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու տարվանից, ամսից, ամսաթվից հետո, բայց մինչև ժողովի գումարման տարին, ամիսը, ամսաթիվը, ապա նշված ցուցակում ընդգրկված բաժնետերը պարտավոր է իրենից բաժնետոմսեր ձեռք բերած անձանց տրամադրել քվեարկելու լիազորագիր կամ ժողովում քվեարկել բաժնետոմսերի նոր սեփականատիրոջ ցուցումներին

համաձայն: Նշված կարգը կիրառվում է նաև բաժնետոմսի յուրաքանչյուր հաջորդ փոխանցումների ժամանակ:

7.2.18. Ընկերության ընդհանուր ժողովի ավարտից 5 օրվա ընթացքում առնվազն երկու օրինակով կազմվում է բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի արձանագրություն, որը ստորագրում են ժողովի նախագահը և քարտուղարը: Ժողովի նախագահը պատասխանատվություն է կրում ժողովի արձանագրությունում առկա տեղեկությունների հավաստիության համար: Արձանագրության մեջ նշվում են՝

- ժողովի գումարման տարին, ամիսը, ամսաթիվը և վայրը.
- Ընկերության տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի ձայների գումարային քանակը.
- ժողովին մասնակցած բաժնետերերին պատկանող ձայների գումարային քանակը.
- ժողովի նախագահը և քարտուղարը, ժողովի օրակարգը:

Արձանագրությունը պետք է բովանդակի ժողովում կայացած ելույթների հիմնական դրույթները, քվեարկության դրված հարցերը, այդ հարցերի վերաբերյալ քվեարկության արդյունքները, ժողովի կողմից ընդունված որոշումները:

Ընկերության բաժնետերերն իրավունք ունեն ծանոթանալ ժողովի արձանագրություններին:

7.3 ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ԵՎ ՆՐԱ ՁԵՎԱՎՈՐՈՒՄԸ, ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏԵՐԸ, ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ԱՆԴԱՍՆԵՐԸ, ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

7.3.1. Ընկերության խորհուրդն իրականացնում է Ընկերության գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում:

7.3.2. Ընկերության խորհուրդը կազմված է 5 (հինգ) հոգուց:

7.3.3. Խորհրդի անդամներն ընտրվում են Ընկերության տարեկան ընդհանուր ժողովում Ընկերության ներկա բաժնետերերի կողմից, իսկ Ընկերության խորհրդի անդամի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման դեպքում՝ արտահերթ ընդհանուր ժողովում Ընկերության ներկա բաժնետերերի կողմից՝ «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին», «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների և սույն Կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

7.3.4. Ընդհանուր ժողովին Ընկերության խորհրդի անդամների թեկնածուների վերաբերյալ առաջարկություններ կարող են ներկայացնել Ընկերության բաժնետերերը, ինչպես նաև խորհուրդը (բացառությամբ առաջին անգամ խորհրդի ձևավորման դեպքի):

7.3.5. Ընկերության այն բաժնետերերը, որոնք ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ տիրապետում են Ընկերության տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 10 և ավելի տոկոսին, իրավունք ունեն առանց ընտրության ընդգրկվելու խորհրդի կազմում կամ դրանում նշանակելու իրենց ներկայացուցչին:

7.3.6. Ընկերության այն բաժնետերերը, որոնք ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ տիրապետում են Ընկերության տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի մինչև 10 տոկոսին, կարող են միավորվել և Ընկերության տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 10 և ավելի տոկոսը համալրելու դեպքում՝ առանց ընդհանուր ժողովի կողմից ընտրության ընդգրկել իրենց ներկայացուցչին խորհրդի կազմում:

Սույն կետի առաջին պարբերությամբ նշված ձևով ներկայացուցչի ընդգրկումը խորհրդում հնարավոր է միայն Ընկերության բաժնետերերի խմբի ստեղծման մասին համապատասխան

պայմանագրի առկայության և այդ պայմանագրի վերաբերյալ ընդհանուր ժողովին տեղեկացնելու դեպքում:

Սույն կետի երկրորդ պարբերությամբ նշված պայմանագիրը պետք է պարունակի հետևյալ պայմաններն ու տեղեկությունները.

ա) Ընկերության միավորվող մասնակիցների վերաբերյալ տվյալներ, ներառյալ՝ նրանց պատկանող Ընկերության տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի քանակը.

բ) միավորվող մասնակիցների կողմից առաջարկվող խորհրդի անդամի թեկնածուի վերաբերյալ «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 84-րդ հոդվածով սահմանված տեղեկությունները.

գ) նշում այն մասին, որ պայմանագիրը կնքվում է առնվազն մեկ տարի ժամկետով և մինչև այդ ժամկետի ավարտը փոփոխման կամ լուծման ենթակա չէ.

դ) միավորվող մասնակիցների հայեցողությամբ՝ այլ պայմաններ:

Պայմանագրի պատճենները տրամադրվում են ընդհանուր ժողովի բոլոր մասնակիցներին՝ ընդհանուր ժողովի կայացման, իսկ հեռակա կարգով քվեարկության դեպքում՝ լրացրած քվեաթերթիկներն Ընկերության կողմից ընդունվելու համար սահմանված ժամկետի վերջին օրվանից առնվազն 30 օր առաջ:

7.3.7 Ընկերության կանոնադրական կապիտալում փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունեն իրենց շահերը ներկայացնող ներկայացուցչին ընդգրկելու Ընկերության խորհրդի կազմում:

Սույն կետի կիրառման առումով Ընկերության կանոնադրական կապիտալում փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետեր է համարվում Ընկերության տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 10 տոկոսից պակասին տիրապետող այն մասնակիցը, որը չի կնքել սույն կանոնադրության 7.3.6 կետում նշված պայմանագիրը:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալում փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետերերի միասնական ներկայացուցիչը պետք է առաջադրվի նրանց կողմից և կարող է ընդգրկվել խորհրդի կազմում՝ առանց ընդհանուր ժողովի կողմից ընտրության:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալում փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետերերի ներկայացուցչի ընտրությանը մասնակցում են միայն ընդհանուր ժողովի նիստին ներկա փոքր մասնակցություն ունեցող մասնակիցները կամ նրանց ներկայացուցիչները, թեկուզև դրանց թիվը կազմի մեկ: Ընկերության կանոնադրական կապիտալում փոքր մասնակցություն ունեցող մասնակիցների ներկայացուցչի ընտրությանը չեն մասնակցում սույն կանոնադրության 7.3.6 կետում նշված պայմանագիրը կնքած Ընկերության բաժնետերերը:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալում փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետերերի ներկայացուցչի ընտրությունը, առաջադրումն ու Ընկերության խորհրդում նրանց ընդգրկումը կատարվում է սույն կանոնադրության 7.2. գլխում սահմանված կարգով: Ընդ որում, Ընկերության կանոնադրական կապիտալում փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետերերի առաջադրած ներկայացուցչի մասին՝ «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով պահանջվող տեղեկատվությունը խորհրդի կողմից ներկայացվում է ընդհանուր ժողովի բոլոր մասնակիցներին՝ ընդհանուր ժողովի կայացման, իսկ հեռակա կարգով քվեարկության դեպքում՝ լրացրած քվեաթերթիկները Ընկերության կողմից ընդունելու համար սահմանված ժամկետի վերջին օրվանից առնվազն 30 օր առաջ:

7.3.8. Ընկերության խորհրդի անդամները վարձատրվում են:

Ընկերության խորհրդի անդամների պաշտոնավարման ժամկետը սահմանվում է ընդհանուր ժողովի կողմից և չի կարող մեկ տարուց պակաս լինել:

7.3.9. Ընկերության խորհրդի նախագահն ընտրվում է խորհրդի կողմից խորհրդի անդամների կազմից:

Ընկերության խորհրդի նախագահը՝

- ա) կազմակերպում է խորհրդի աշխատանքները.
- բ) գումարում և նախագահում է խորհրդի նիստերը.
- գ) կազմակերպում է խորհրդի նիստերի արձանագրությունների վարումը.
- դ) նախագահում է Ընկերության ընդհանուր ժողովում.
- ե) կազմակերպում է խորհրդին կից հանձնաժողովների աշխատանքը:

7.3.10. Ընկերության խորհրդի իրավասություններն են՝

- ա) Ընկերության գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը, ներառյալ Ընկերության հեռանկարային զարգացման և գործարար ծրագրերի հաստատումը;
- բ) ընդհանուր ժողովի տարեկան և արտահերթ նիստերի գումարումը, օրակարգի հաստատումը, ինչպես նաև դրանց գումարման և անցկացման կազմակերպման հետ կապված՝ նախապատրաստական աշխատանքների իրականացման ապահովումը.
- գ) Ընկերության գործադիր մարմնի անդամների, պատասխանատու ակտուարի, ակտուարային ստորաբաժանման աշխատակիցների նշանակումը, նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը;
- դ) Ընկերությունում ներքին հսկողության ստանդարտների սահմանումը, Ընկերության ներքին աուդիտի ղեկավարի և անդամների նշանակումը, ներքին աուդիտի տարեկան աշխատանքային ծրագրի հաստատումը, ներքին աուդիտի ղեկավարի և անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը;
- ե) Ընկերության տարեկան ծախսերի նախահաշվի ու կատարողականի հաստատումը.
- զ) Ընկերության կազմակերպական կառուցվածքի և աշխատատեղերի հաստատումը.
- է) շահութաբաժինների վճարման վերաբերյալ ընդհանուր ժողովին առաջարկությունների ներկայացումը, այդ թվում՝ շահութաբաժինների յուրաքանչյուր վճարման համար շահութաբաժիններ ստանալու իրավունք ունեցող Ընկերության բաժնետերերի ցուցակի կազմումը, որում պետք է ընդգրկվեն Ընկերության բաժնետերերը, որոնք ընդգրկվել են Ընկերության բաժնետերերի ռեեստրում՝ Ընկերության տարեկան ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ.
- ը) Ընկերության տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նախնական հաստատումը և ընդհանուր ժողովին ներկայացումը.
- թ) ընդհանուր ժողովի հաստատմանը Ընկերության արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի ներկայացումը.
- ժ) Ընկերության արտաքին աուդիտն իրականացնող անձին վճարման չափի սահմանումը.
- ժա) Ընկերությունում իրականացված աուդիտորական կամ այլ ստուգումներից բացահայտված թերությունների վերացմանն ուղղված միջոցառումների նախաձեռնումն ու դրանց իրականացման վերահսկումը.
- ժբ) Ընկերության կողմից «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված ֆինանսական գործառնությունների իրականացման կարգը սահմանող ներքին իրավական ակտերի ընդունումը.
- ժգ) Ընկերության տարածքային և ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունների հաստատումը, Ընկերության ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների միջև գործառնության պարտականությունների բաշխումը.
- ժդ) սույն կանոնադրության 7.2.7. կետի «բ», «ժ, ժբ-ժե» ենթակետերով նախատեսված հարցերի ներկայացումն ընդհանուր ժողովի քննարկմանը.
- ժե) Ընկերության պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխման մասին որոշման ընդունումը.
- ժզ) Ընկերության պահուստային և այլ հիմնադրամների օգտագործումը.
- ժէ) Ընկերության մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծումը.

ժը) Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու նպատակով կիրառվող սկզբունքների, հիմունքների, եղանակների, կանոնների, ձևերի և կարգերի սահմանումը.

ի) հաստատում է Ընկերության կողմից ծառայությունների մատուցման սակագները.

լ) որոշում է ընդունում Ընկերության կողմից նոր ծառայությունների մատուցման վերաբերյալ.

խ) Օրենքով նախատեսված այլ որոշումների ընդունումը:

Սույն կետի առաջին մասում թվարկված հարցերով որոշումների ընդունումը վերապահվում է Ընկերության խորհրդի բացառիկ իրավասությանը և չի կարող փոխանցվել Ընկերության կառավարման այլ մարմինների կամ այլ անձանց:

7.3.11. Առնվազն տարին մեկ անգամ Ընկերության խորհուրդն իր նիստում պետք է քննարկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաշվետվությունը (նամակ ղեկավարությանը), ինչպես նաև քննարկի և անհրաժեշտության դեպքում վերանայի Ընկերության գործունեության հիմնական ուղղությունները, ռազմավարությունը, կարգերն ու ներքին իրավական այլ ակտերը:

7.3.12. Առնվազն եռամսյակը մեկ անգամ Ընկերության խորհուրդը պետք է քննարկի Ընկերության ներքին աուդիտի ստորաբաժանման, գործադիր տնօրենի և գլխավոր հաշվապահի հաշվետվությունները՝ իր սահմանած կարգով և ձևով:

7.3.13. Ընկերության խորհրդի նիստերը պետք է գումարվեն առնվազն եռամսյակը մեկ անգամ:

Ընկերության խորհրդի անդամների ծանուցումը նիստի գումարման մասին իրականացվում է պատվիրված նամակներ ուղարկելու, կամ անձամբ դրանք հանձնելու, կամ էլեկտրոնային փոստային հասցեով, կամ հեռախոսագրով նրանց ծանուցելու միջոցով:

Ընկերության խորհրդի նիստի գումարման մասին Ընկերության խորհրդի անդամները ծանուցվում են նիստի գումարման օրվանից առնվազն հինգ օր առաջ:

Նիստի մասին ծանուցումը պետք է պարունակի՝

ա) Ընկերության ֆիրմային անվանումն ու գտնվելու վայրը (գրավոր ծանուցման դեպքում).

բ) նիստի գումարման տարին, ամիսը, ամսաթիվը, ժամը և վայրը.

գ) նիստի օրակարգում ընդգրկված հարցերը.

դ) Ընկերության խորհրդի անդամների ծանոթանալու կարգը նիստում քննարկվող հարցերին վերաբերող տեղեկություններին և նյութերին:

7.3.14. Ընկերության խորհրդի նիստերը գումարում է Ընկերության խորհրդի նախագահը՝ իր, խորհրդի անդամի, Ընկերության գործադիր տնօրենի, ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ղեկավարի, Ընկերության արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի, Կենտրոնական բանկի, ինչպես նաև Ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի 5 կամ ավելի տոկոս ունեցող բաժնետիրոջ (բաժնետերերի) գրավոր պահանջով:

7.3.15. Ընկերության խորհրդի նիստերը գումարվում և անցկացվում է հետևյալ կերպ.

- խորհրդի նիստի քարտուղարը խորհրդի նիստերի գումարման մասին պատշաճ տեղեկացնում է խորհրդի բոլոր անդամներին և Ընկերության գործադիր տնօրենին կամ նրա պարտականությունները կատարող անձին, ինչպես նաև խորհրդի նիստ գումարելու պահանջ ներկայացրած անձանց՝ նշելով խորհրդի նիստի գումարման ամսաթիվը, ամիսը, տարեթիվը, ժամը, վայրը և խորհրդի օրակարգը.

- խորհրդի նիստի քարտուղարը խորհրդի նիստն սկսվելուց առնվազն 10 րոպե առաջ գրանցում է խորհրդի նիստին ներկայացած խորհրդի անդամներին և արդյունքների մասին հայտնում է խորհրդի նախագահին կամ նրա տեղակալին.

- խորհրդի նիստին քվորումն ապահովված լինելու և Ընկերության գործադիր տնօրենի կամ նրա պարտականությունները կատարող անձի ներկայության դեպքում սահմանված ժամին խորհրդի նախագահը, հայտարարում է խորհրդի նիստը բացված.

- խորհրդի նախագահը, իսկ նրա բացակայության դեպքում՝ նրա տեղակալը, խորհրդի նիստին ներկա խորհրդի անդամներին, Ընկերության գործադիր տնօրենին կամ նրա պարտականությունները կատարող անձին և մասնակցող անձանց ծանոթացնում է խորհրդի օրակարգի ու դրանում ընդգրկված հարցերի քվեարկությունների ձևերի մասին:

- խորհրդի օրակարգում ընդգրկված յուրաքանչյուր հարցի շուրջ խորհրդի անդամները, Ընկերության գործադիր տնօրենը կամ նրա պարտականությունները կատարող անձը ու մասնակցող անձինք արտահայտվելու իրավունք ունեն:

- խորհրդի օրակարգում ընդգրկված հարցերի շուրջ քննարկումներն ավարտվելուց հետո խորհրդի նախագահը, իսկ նրա բացակայության դեպքում՝ նրա տեղակալը, հարցը դնում է քվեարկության:

- խորհրդի նիստի քարտուղարը հաշվառում է ձայները և դրանք տրամադրում կամ քվեարկության արդյունքները հայտնում է խորհրդի նախագահին, իսկ նրա բացակայության դեպքում՝ նրա տեղակալին, որը հրապարակում է քվեարկության դրված հարցի շուրջ խորհրդի կողմից կայացված որոշումը:

- խորհրդի օրակարգում ընդգրկված հարցերի շուրջ որոշումներ կայացվելուց հետո, խորհրդի նախագահը, իսկ նրա բացակայության դեպքում՝ նրա տեղակալը, խորհրդի նիստին մասնակցած խորհրդի անդամներին տեղեկացնում է խորհրդի նիստի արձանագրությանը ծանոթանալու և ստորագրելու կարգին, որից հետո հայտարարում է խորհրդի նիստը փակված:

- խորհրդի քվորումի, Ընկերության գործադիր տնօրենի կամ նրա պարտականությունները կատարող անձի բացակայության դեպքում խորհրդի նախագահը, իսկ նրա բացակայության դեպքում՝ նրա տեղակալը հայտարարում է նոր խորհրդի նիստի գումարման տարին, ամիսը, ամսաթիվը, ժամը և վայրը:

Գումարված խորհրդի նիստերը կարող են անցկացվել և դրանում ընդգրկված հարցերի շուրջ որոշումներ ընդունվել նաև այն դեպքում, երբ խորհրդի նիստի բոլոր մասնակիցները կարող են հաղորդակցվել միմյանց հետ հեռախոսային կապի, հեռուստակապի կամ կապի այլ միջոցներով՝ իրական ժամանակի ռեժիմում: Նման նիստը հեռակա (հարցման) կարգով անցկացված նիստ չի համարվում:

Իրական ժամանակի ռեժիմում խորհրդի նիստն անցկացնում է Ընկերության խորհրդի նախագահը կամ նրա տեղակալը (այսուհետ՝ նիստի նախագահող), երբ նիստի անցկացման տեղում ներկա են խորհրդի առնվազն երկու անդամներ: Իրական ժամանակի ռեժիմում խորհրդի նիստը անցկացվում է նիստի անցկացման տեղում տեղադրված հեռախոսի, հեռուստակապի կամ կապի այլ միջոցներով (այսուհետ՝ կապի միջոց), որոնցով խորհրդի նիստի անցկացման ժամանակ ապահովվում է խորհրդի նիստի բոլոր մասնակիցների հետ հաղորդակցվելու հնարավորությունը: Խորհրդի նիստի մասնակիցներ են համարվում նիստի նախագահողը, խորհրդի նիստի անցկացման տեղում ներկա գտնվող խորհրդի անդամը (անդամները), խորհրդի նիստի տեղում ներկա չգտնվող և կապի միջոցով խորհրդի նիստի մյուս մասնակիցների հետ հաղորդակցվելու հնարավորություն ունեցող խորհրդի անդամը (անդամներ) և (կամ) Ընկերության գործադիր տնօրենը կամ նրա պարտականությունները իրականացնող անձը, ինչպես նաև խորհրդի նիստին հրավիրված անձինք:

Խորհրդի նիստերն իրական ժամանակի ռեժիմում անցկացվում են հետևյալ կարգով:

Նիստի նախագահողը կապի միջոցով կապ է հաստատում նիստի անցկացման տեղում չգտնվող խորհրդի նիստի մասնակցի հետ, վերջինիս (վերջիններիս) առաջադրելով ներկայացնել նիստի օրակարգում ընդգրկված հարցերի վերաբերյալ իր (իրենց) դիրքորոշումը:

Խորհրդի նիստի քարտուղարը, խորհրդի անդամի կամ Ընկերության գործադիր տնօրենի կամ նրա պարտականությունները իրականացնող անձի պահանջով արձանագրում է արտահայտված դիրքորոշումը (դիրքորոշումները), որոնք ֆաքսիմիլային կամ էլեկտրոնային կապի միջոցով ստորագրության է (են) ներկայացվում խորհրդի նիստի անցկացման սենյակում

չգտնվող դիրքորոշում հայտնած խորհրդի անդամին (անդամներին): Ֆաքսիմիլային կամ էլեկտրոնային կապի միջոցով ստացված գրավոր դիրքորոշումը (դիրքորոշումները) խորհրդի անդամը (անդամները) ստորագրում և ֆաքսիմիլային կապի միջոցով հետ է (են) ուղարկում խորհրդի նիստի քարտուղարին: Միաժամանակ կապի միջոցով նիստի մասնակցի (մասնակիցների) արտահայտած դիրքորոշումը (դիրքորոշումները) ձայնագրվում (կամ տեսագրվում) և պահվում է (են)՝ մինչև խորհրդի նիստի արձանագրության ստորագրումը: Խորհրդի նիստի անցկացման տեղում չգտնվող խորհրդի անդամի (անդամների) կապի միջոցով արտահայտված դիրքորոշումը (դիրքորոշումները) հաշվի է (են) առնվում քվեարկության և ձայների հաշվառման ժամանակ:

7.3.16. Ընկերության խորհրդի նիստերը կարող են գումարվել հեռակա կարգով՝ սույն կանոնադրությամբ սահմանված հեռակա կարգով նիստերի գումարման և անցկացման կարգի համաձայն: Խորհուրդը կարող է որոշումներ ընդունել այնպիսի նիստում, որի ժամանակ խորհրդի նիստի բոլոր մասնակիցները կարող են հաղորդակցվել միմյանց հետ հեռախոսային կապի, հեռուստակապի կամ կապի այլ միջոցներով՝ իրական ժամանակի ռեժիմում: Նման նիստը հեռակա (հարցման) կարգով անցկացված նիստ չի համարվում:

7.3.17. Խորհրդի նիստերն հեռակա կարգով գումարումն ու անցկացումը կատարվում է քվեաթերթիկների միջոցով: Հեռակա կարգով խորհրդի նիստ գումարելու և անցկացնելու դեպքում՝

- խորհրդի նիստերի քարտուղարը խորհրդի անդամներին էլեկտրոնային կամ ֆաքսիմիլ վերարտադրության միջոցով ուղարկում է խորհրդի օրակարգը, քվեաթերթիկները՝ համապատասխան հարցով, քվեարկման տարբերակներով, տվյալ հարցի վերաբերյալ Ընկերության գործադիր տնօրենի կամ նրա պարտականությունները կատարող անձի գրավոր դիրքորոշումը.

- խորհրդի անդամները՝ ստանալով ուղարկված փաստաթղթերը և ծանոթանալով խորհրդի օրակարգին, 1 (Մեկ) բանկային օրվա ընթացքում քվեաթերթիկների միջոցով քվեարկում են դրանում նշված հարցի շուրջ ու ֆաքսիմիլ վերարտադրության կապի միջոցով այն ուղարկում են Ընկերության խորհրդի նիստի քարտուղարին.

- խորհրդի նիստի քարտուղարը ամփոփում է խորհրդի անդամների կողմից կատարված քվեարկության արդյունքները (հաշվառում է ձայները) և դրանց հիման վրա կազմում է խորհրդի նիստի հեռակա կարգով անցկացման արձանագրություն.

- հեռակա կարգով անցկացված Խորհրդի նիստի կազմված արձանագրությունը՝ քվեաթերթիկների հետ միասին ֆաքսիմիլ վերարտադրության կապի միջոցով ուղարկում է խորհրդի անդամներին՝ ստորագրության.

- հեռակա կարգով անցկացված Խորհրդի նիստի ստորագրված արձանագրության հիման վրա խորհրդի նիստի քարտուղարը կազմում է խորհրդի համապատասխան որոշման նախագիծ և այն ֆաքսիմիլ վերարտադրության կապի միջոցով ուղարկում է խորհրդի նախագահին՝ ստորագրության համար, և այն ստորագրված վիճակում ստանալով՝ տրամադրում է Ընկերության գործադիր տնօրենին կամ նրա պարտականությունները կատարող անձին՝ որոշման պահանջների կատարումն ապահովելու համար:

Քվեաթերթիկները վավեր են համարվում, եթե քվեաթերթիկում թողնվել է մեկ տարբերակ և այն ուղարկվել է քվեաթերթիկում նշված ժամկետում:

7.3.18. Սույն կանոնադրության 7.3.10. կետի առաջին մասի «գ», «դ», «թ» և «ժգ» ենթակետերում նշված, ինչպես նաև Ընկերության հեռանկարային զարգացման կամ գործարար ծրագրի հաստատումը, խորհրդի նախագահի ընտրության հարցերը չեն կարող լուծվել խորհրդի հեռակա նիստերի ժամանակ:

7.3.19. Ընկերության խորհրդի նիստերն իրավասու են (քվորում ունեն), եթե նիստին մասնակցում են խորհրդի առնվազն 4 (չորս) անդամներ: Խորհրդի որոշումներն ընդունվում են նիստին ներկա խորհրդի անդամների ձայների մեծամասնությամբ:

Քվեարկության ժամանակ խորհրդի յուրաքանչյուր անդամ ունի միայն մեկ ձայն: Չայնի և քվեարկության իրավունքի փոխանցումն այլ անձի (այդ թվում՝ խորհրդի այլ անդամի) չի թույլատրվում: Չայների հավասարության դեպքում խորհրդի նախագահի ձայնը որոշիչ է:

7.3.20. Խորհրդի նիստերի բոլոր հարցերի քննարկումը կարող է տեղի ունենալ միայն Ընկերության գործադիր տնօրենի պարտադիր մասնակցությամբ, բացառությամբ Ընկերության գործադիր տնօրենի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման, ինչպես նաև նրա վարձատրության պայմանների հաստատման հարցերի: Ընկերության գործադիր տնօրենը մասնակցում է խորհրդի նիստերին խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:

7.3.21. Խորհրդի նիստերն արձանագրվում են: Նիստի արձանագրությունը կազմվում է նիստի ավարտից հետո՝ 10-օրյա ժամկետում: Արձանագրությունում նշվում են՝

ա) նիստի գումարման տարին, ամիսը, ամսաթիվը, ժամը և վայրը.

բ) նիստին մասնակցած անձինք.

գ) նիստի օրակարգը.

դ) քվեարկության դրված հարցերը, ինչպես նաև քվեարկության արդյունքները՝ ըստ նիստին մասնակցած յուրաքանչյուր խորհրդի անդամի.

ե) քվեարկության դրված հարցերի վերաբերյալ խորհրդի անդամների և խորհրդի նիստին մասնակցող այլ անձանց կարծիքները.

զ) նիստում ընդունված որոշումները:

Խորհրդի նիստի արձանագրությունն ստորագրում են նիստին մասնակցող բոլոր անդամները, որոնք և պատասխանատվություն են կրում արձանագրությունում առկա տեղեկությունների ճշտության և հավաստիության համար:

Խորհրդի նիստերը վարում է խորհրդի նախագահը, որը ստորագրում է նիստի որոշումները: Խորհրդի նախագահը պատասխանատվություն է կրում որոշման մեջ առկա տեղեկությունների հավաստիության համար:

7.3.22. Ընկերության խորհուրդն իր աշխատանքն արդյունավետ կազմակերպելու նպատակով կարող է ստեղծել հանձնաժողովներ: Ընկերության խորհրդին կից հանձնաժողովներում կարող են ընդգրկվել Ընկերության խորհրդի անդամները և Ընկերության այլ ղեկավարներ կամ աշխատակիցներ:

Ընկերության խորհրդին կից հանձնաժողովների որոշումներն ունեն խորհրդակցական բնույթ:

7.3.23. Ընկերության Խորհրդի այն անդամի կամ ներկայացուցչի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարման դեպքում, երբ վերջինս ընդգրկված կամ նշանակված է եղել խորհրդի կազմում առանց ընտրության՝ սույն կանոնադրությամբ դրա իրավունքը ունեցող Ընկերության բաժնետերերի կողմից, խորհրդի նոր անդամի ընդգրկումը կամ նշանակումը կատարվում է բաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովում՝ առանց ընտրության, նրան առաջադրած բաժնետիրոջ կամ բաժնետերերի խմբի կողմից խորհրդի նախագահին և բաժնետերերին ուղղված ծանուցման հիման վրա:

7.4 ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՏՆՕՐԵՆԸ

7.4.1. Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է Ընկերության գործադիր տնօրենը: Գործադիր տնօրենը կարող է ունենալ տեղակալներ: Ընկերության տնօրենը նշանակվում է խորհրդի կողմից, գործադիր տնօրենի տեղակալները՝ խորհրդի կողմից՝ գործադիր տնօրենի ներկայացմամբ:

7.4.2. Ընկերության գործադիր տնօրենը, որպես իր բացառիկ իրավասություն, ներկայացնում է Ընկերությունը Հայաստանի Հանրապետությունում և օտարերկրյա պետություններում,

Ընկերության անունից կնքում է գործարքներ, գործում է Ընկերության անունից առանց լիազորագրի, տալիս է լիազորագրեր:

7.4.3. Ընկերության գործադիր տնօրենը՝

ա) խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում Ընկերության գործունեության հիմնական ուղղությունները, ռազմավարությունը, կանոնակարգերը, կարգերն ու ներքին իրավական այլ ակտերը, առանձնացված ստորաբաժանումների կանոնադրություններն ու կանոնակարգերը, Ընկերության վարչակազմակերպական կառուցվածքը, ինչպես նաև դրանցում առաջարկվող փոփոխություններն ու լրացումները.

բ) տնօրինում է Ընկերության գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները, իր իրավասության սահմաններում արձակում է հրամաններ, հրահանգներ, կարգադրություններ, տալիս է կատարման համար պարտադիր ցուցումներ, հանձնարարականներ և վերահսկում դրանց կատարումը.

գ) Ընկերության աշխատակիցների, բացառությամբ Ընկերության խորհրդի կողմից նշանակվող ղեկավարների, հետ կնքում է աշխատանքային պայմանագրեր կամ լիազորում է դրանց մի մասի կնքումը Ընկերության այլ ղեկավարներին, ու ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի իմաստով հանդես է գալիս որպես գործատուի ներկայացուցիչ.

դ) լուծում է Ընկերության աշխատակիցների, բացառությամբ Ընկերության խորհրդի կողմից նշանակվող ղեկավարների, հետ կնքված աշխատանքային պայմանագրերը, կամ լիազորում է դրանց մի մասի լուծումը Ընկերության այլ ղեկավարներին.

ե) Ընկերության աշխատակիցների նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ.

զ) կատարում է իրավունքների և պարտականությունների բաշխում իր տեղակալների և Ընկերության կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարների միջև.

է) ստեղծում է ժամանակավոր հանձնաժողովներ՝ նրանց վրա դնելով կոնկրետ պարտականություններ.

ը) ստեղծում է մշտապես գործող խորհրդակցական մարմիններ՝ հանձնաժողովների ձևով.

թ) իր իրավասության սահմաններում կազմավորում է (կամ) լուծարում է ժամանակավորապես գործող հանձնաժողովներ, աշխատանքային խմբեր, խորհրդակցական և այլ տիպի մարմիններ, հաստատում դրանց անհատական կազմը.

ժգ) ստորագրում և իրավասու մարմիններին է ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական, վիճակագրական, հարկային և այլ բնույթի հաշվետվություններ, իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստաթղթեր.

ժդ) սահմանում է Ընկերությունում կատարվող փաստաթղթաշրջանառության և փաստաթղթերի ձևակերպման կարգը.

ժե) ֆինանսական գործունեության արդյունքներից ելնելով որոշում է ընդունում Ընկերության անձնակազմի պարգևատրման վերաբերյալ.

ժզ) ապահովում է ընդհանուր ժողովի և Ընկերության խորհրդի որոշումների կատարումը.

ժէ) իրականացնում է սույն Կանոնադրությամբ, ինչպես նաև խորհրդի կողմից սահմանված իրավական ակտերի շրջանակներում նախատեսված՝ Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարման հետ կապված այլ իրավասություններ:

Այն հարցերը, որոնք “Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին” ՀՀ օրենքով կամ սույն Կանոնադրությամբ չեն սահմանվել որպես ընդհանուր ժողովի, խորհրդի կամ ներքին ասուրիտի ստորաբաժանման իրավասությանը պատկանող, պատկանում են գործադիր տնօրենի իրավասությանը:

7.4.4. Ընկերության գործադիր տնօրենը խորհրդին պարբերաբար, բայց ոչ պակաս, քան եռամսյակը մեկ անգամ, ներկայացնում է իր գործունեության վերաբերյալ հաշվետվություններ՝ խորհրդի սահմանած կարգով:

7.4.5. Ընկերության գործադիր տնօրենի իրավասությանը ենթակա հարցերով որոշումների ընդունումը չի կարող փոխանցվել Ընկերության կառավարման այլ մարմինների, Ընկերության ներքին աուդիտին, Ընկերության Գլխավոր հաշվապահին կամ այլ անձի, բացառությամբ եթե Ընկերության գործադիր տնօրենի լիազորությունների իրականացումը պատշաճ կերպով ժամանակավորապես փոխանցվել է նրան փոխարինող անձին: Գործադիր տնօրենի լիազորությունները պատշաճ կերպով ժամանակավորապես կարող են փոխանցվել նրան փոխարինող անձին, եթե վերջինս համապատասխանում է Կենտրոնական բանկի սահմանած որակավորման և մասնագիտական համապատասխանության չափանիշներին:

7.4.6. Գործադիր տնօրենի բացակայության ժամանակ նրա լիազորությունները և պարտականությունները իրականացնում է իր հրամանով լիազորված՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկի որակավորման և մասնագիտական համապատասխանության դրական եզրակացությունը ստացած, տեղակալներից մեկը:

7.4.7. Գործադիր տնօրենի տեղակալները՝

ա) ղեկավարում են Ընկերության՝ իր կողմից համակարգվող կառուցվածքային ստորաբաժանումների աշխատանքները.

բ) քննության են առնում Ընկերության կառավարման մարմինների, ինչպես նաև ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից ներկայացվող առաջարկությունները Ընկերության՝ իրենց կողմից համակարգվող կառուցվածքային ստորաբաժանումների և դրանց ղեկավարների աշխատանքի կամ պաշտոնին անհամապատասխանության վերաբերյալ և համապատասխան եզրակացություններ ներկայացնում գործադիր տնօրենին.

գ) առաջարկություններ են ներկայացնում գործադիր տնօրենին Ընկերության՝ իրենց կողմից համակարգվող կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարների և աշխատողների, ինչպես նաև տարածքային ստորաբաժանումներում համապատասխան ղեկավարների պաշտոնի նշանակման և պաշտոնից ազատման վերաբերյալ.

դ) Ընկերության՝ իրենց կողմից համակարգվող կառուցվածքային ստորաբաժանումներից ստացած առաջարկությունների հիման վրա կազմում են Ընկերության գործունեության և ընդհանուր ֆինանսա-տնտեսական վիճակի մասին համապատասխան մասով հաշվետվություններ, նախապատրաստում գործադիր տնօրենի գործունեության ընթացիկ հաշվետվության վերաբերյալ խորհրդին ներկայացվող նյութեր.

ե) առաջարկություններ են ներկայացնում գործադիր տնօրենին՝ իրենց կողմից համակարգվող կառուցվածքային ստորաբաժանումների գործունեության, ինչպես նաև դրանց ղեկավարների՝ իրենց զբաղեցրած պաշտոնին անհամապատասխանության մասին.

զ) գործադիր տնօրենի բացակայության դեպքում, նրա հանձնարարությամբ, փոխարինում են նրան.

է) գործադիր տնօրենի հանձնարարությամբ իրականացնում են այլ լիազորություններ:

7.5 ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՇՎԱՊԱՀ

7.5.1. Ընկերության գլխավոր հաշվապահը կամ նման պարտականություններ իրականացնող անձը (տեքստում՝ գլխավոր հաշվապահ) իրականացնում է «Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով գլխավոր հաշվապահի համար սահմանված իրավունքները և պարտականությունները:

7.5.2. Ընկերության գլխավոր հաշվապահը պատասխանատու է հաշվապահական հաշվառում վարելու, ֆինանսական հաշվետվությունները ժամանակին կազմելու և ներկայացնելու համար:

7.5.3. Ընկերության գլխավոր հաշվապահի պահանջների կատարումը՝ կապված հաշվապահական հաշվառման համար անհրաժեշտ տվյալների ու փաստաթղթերի ներկայացման հետ, պարտադիր է Ընկերության բոլոր աշխատակիցների համար:

7.5.4. Ընկերության գլխավոր հաշվապահը նշանակվում է Ընկերության խորհրդի կողմից՝ Ընկերության գործադիր տնօրենի ներկայացմամբ: Ընկերության գլխավոր հաշվապահի իրավունքները և պարտականությունները չեն կարող փոխանցվել ընդհանուր ժողովին, խորհրդին, գործադիր տնօրենին, ներքին աուդիտի ստորաբաժանմանը կամ այլ անձին:

7.5.5. Ընկերության գլխավոր հաշվապահն առնվազն եռամսյակը մեկ անգամ Ընկերության խորհրդին և գործադիր տնօրենին է ներկայացնում ֆինանսական հաշվետվություն՝ խորհրդի հաստատած ձևով և բովանդակությամբ:

7.5.6. Ընկերության գլխավոր հաշվապահը պատասխանատվություն է կրում Ընկերության հաշվապահական հաշվառման վարման, դրա վիճակի և հավաստիության, տարեկան հաշվետվության, ֆինանսական և վիճակագրական հաշվետվություններն օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված պետական կառավարման մարմիններին ժամանակին ներկայացնելու, ինչպես նաև Ընկերության բաժնետերերին, պարտատերերին և մամուլի ու զանգվածային լրատվության մյուս միջոցներին Ընկերության մասին տրամադրվող ֆինանսական տեղեկությունների հավաստիության համար՝ օրենքին, այլ իրավական ակտերին և սույն կանոնադրությանը համապատասխան:

7.6 ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՈՒԴԻՏԻ ՍՏՈՐԱԲԱԺԱՆՄԱՆՈՒՄԸ

7.6.1. Ընկերության ներքին աուդիտի ստորաբաժանման (այսուհետ՝ ներքին աուդիտ) ղեկավարը և անդամները նշանակվում են Ընկերության խորհրդի կողմից: Ներքին աուդիտի անդամ չեն կարող լինել Ընկերության կառավարման մարմինների անդամները, այլ ղեկավարներ ու աշխատակիցներ, ինչպես նաև գործադիր մարմնի անդամների հետ փոխկապակցված անձինք:

Ներքին աուդիտի ղեկավարը և անդամները պարտավոր են պահպանել Ընկերության աշխատակիցների համար սահմանված աշխատանքային կարգապահությունը:

7.6.2. Ընկերության ներքին աուդիտը Ընկերության խորհրդի հաստատած կանոնակարգի համաձայն՝

ա) հսկողություն է իրականացնում Ընկերության ընթացիկ գործունեության և գործառնական ռիսկերի նկատմամբ.

բ) հսկողություն է իրականացնում Ընկերության գործադիր տնօրենի, տարածքային և կառուցվածքային ստորաբաժանումների կողմից օրենքների, այլ իրավական ակտերի և Ընկերության ներքին ակտերի, գործադիր տնօրենին տրված հանձնարարականների կատարման նկատմամբ.

գ) եզրակացություններ և առաջարկություններ է տալիս Ընկերության խորհրդի ներկայացրած, ինչպես նաև սեփական նախաձեռնությամբ առաջադրված հարցերի վերաբերյալ:

Ներքին աուդիտի իրավասություններին վերաբերող հարցերը չեն կարող փոխանցվել Ընկերության կառավարման մարմինների կամ այլ անձանց լուծմանը:

7.6.3. Ընկերության ներքին աուդիտի ղեկավարը խորհրդին և գործադիր տնօրենին է ներկայացնում հետևյալ հաշվետվությունները՝

ա) հերթական՝ տարեկան ծրագրով սահմանված ստուգումների արդյունքների մասին.

բ) արտահերթ, եթե բացահայտվել են ներքին աուդիտի հիմնավորված կարծիքով էական խախտումներ, ընդ որում, եթե խախտումները հետևանք են գործադիր տնօրենի կամ խորհրդի գործողությունների կամ անգործության, ապա հաշվետվությունը ներկայացվում է անմիջապես խորհրդի նախագահին:

7.6.4. Ընկերության ներքին աուդիտի կողմից խախտումները բացահայտելու դեպքում դրանք խորհրդին ներկայացնելու կարգը, դրանց վերացման ուղղությամբ խորհրդի կողմից ձեռնարկվող միջոցառումները.

1. Ընկերության ներքին աուդիտը խախտումների բացահայտման դեպքում, պարտավոր է հաշվետվության ձևով դրանք անմիջապես ներկայացնել Ընկերության խորհրդի նախագահին՝ խախտումը հայտնաբերելուց առավելագույնը երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում, միաժամանակ առաջարկելով այդ խախտումների վերացման և ապագայում չկրկնման ուղղությամբ ձեռնարկվելիք միջոցառումներ.

2. Եթե ներքին աուդիտի կողմից Ընկերության խորհրդին ներկայացվող հաշվետվությունները բացահայտում են օրենքների, այլ նորմատիվ իրավական և Ընկերության ներքին իրավական ակտերի խախտումներ, ապա խորհուրդը պարտավոր է ձեռնարկել միջոցներ այդ խախտումների վերացման և հետագայում չկրկնման ուղղությամբ.

3. Ընկերության խորհուրդը երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում, իր արտահերթ հրավիրված նիստում լսում է ներքին աուդիտի հաշվետվությունը և դրանում նշված փաստերն հիմնավորվելու դեպքում, կարող է որոշում կայացնել նշված ղեկավարին նկատմամբ նախազգուշացման և խախտումները վերացնելու հանձնարարականի տեսքով պատժամիջոց կիրառելու վերաբերյալ:

Նախազգուշացմամբ արձանագրվում է թույլ տված խախտումը և խախտում թույլ տված Ընկերության ղեկավարը տեղեկացվում է խախտման անթույլատրելիության մասին:

Նախազգուշացումը նախատեսում է նաև թույլ տված խախտումը խորհրդի կողմից սահմանված ժամկետում վերացնելու և (կամ) ապագայում նման խախտումը կանխելուն ուղղված միջոցառումներ ձեռնարկելու հանձնարարական և (կամ) Ընկերության ղեկավարի կողմից կնքվող որոշակի գործարքների, գործառնությունների դադարեցում, դրանց պայմանների փոփոխություն: Հանձնարարականի կատարումը պարտադիր է նախազգուշացում ստացած Ընկերության ղեկավարի համար:

7.6.5. Ներքին աուդիտի ստորաբաժանումն իրավունք ունի ստանալու Ընկերության խորհրդի նիստի արձանագրությունները:

8 ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐԸ, ՆՐԱՆՑ ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ, ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

8.1. Ընկերության ղեկավարներն են խորհրդի նախագահը և անդամները, գործադիր տնօրենը, վարչության նախագահը և անդամները, գործադիր տնօրենի տեղակալը, Գլխավոր հաշվապահը և նրա տեղակալը, ներքին աուդիտի ղեկավարը և անդամները, պատասխանատու ակտուարը, տարածքային և կառուցվածքային ստորաբաժանման (ղեկարարամենտի, վարչության, բաժնի, խմբի կամ այլ միավորի) ղեկավարը և գլխավոր հաշվապահը, մասնաճյուղի առկայության դեպքում նաև մասնաճյուղի տնօրենը, նրա տեղակալը, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը: Ընդ որում, պատասխանատու ակտուարը հանդիսանում է ակտուարային ստորաբաժանման ղեկավար:

8.2. Ընկերության ղեկավար կարող է լինել ցանկացած գործունակ անձ, որը՝

ա) համապատասխանում է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված մասնագիտական համապատասխանության և որակավորման չափանիշներին.

բ) դիտավորությամբ կատարված հանցագործության համար չունի օրենքով սահմանված կարգով չմարված կամ չհանված դատվածություն.

գ) դատավճռով զրկված չէ ֆինանսական, ապահովագրական, բանկային, հարկային, մաքսային, առևտրային, տնտեսական, իրավական ոլորտներում պաշտոններ վարելու իրավունքից.

դ) ճանաչված չէ սնանկ և չունի չմարված (չներված) պարտավորություններ.

ե) անցյալում չի կատարել այնպիսի արարք, որը Կենտրոնական բանկի խորհրդի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված ուղեցույցով հիմնավորված՝ Կենտրոնական բանկի կարծիքով հիմք է տալիս եզրակացնելու, որ տվյալ անձը՝ որպես Ընկերության ղեկավար, չի կարող պատշաճորեն կառավարել Ընկերության գործունեության համապատասխան ոլորտը, կամ նրա գործողությունները կարող են հանգեցնել Ընկերության սնանկացմանը կամ ֆինանսական վիճակի վատթարացմանը կամ հեղինակության և գործարար համբավի վարկաբեկմանը.

զ) քրեական գործով ներգրավված չէ որպես կասկածյալ, մեղադրյալ կամ ամբաստանյալ:

8.3. Կենտրոնական բանկի՝ Ընկերության ղեկավարին որակավորման վկայականից զրկելու մասին որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից այդ անձին Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ, Ընկերության կանոնադրությամբ և այլ ներքին փաստաթղթերով տրված լիազորությունները դադարում են:

8.4. Ընկերության խորհրդի նախագահը կամ խորհրդի անդամը չի կարող միաժամանակ լինել տվյալ Ընկերության գործադիր մարմնի անդամ կամ այլ աշխատակից, ինչպես նաև այլ Ընկերության խորհրդի նախագահ կամ անդամ, գործադիր մարմնի անդամ կամ այլ աշխատակից, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ երկու Ընկերություններից մեկը մյուսի դուստր կամ մայր ընկերությունն է:

8.5. Ընկերության գործադիր տնօրենը, գործադիր տնօրենի տեղակալը, գլխավոր հաշվապահը, տնօրինության անդամները, ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ղեկավարը կամ անդամները չեն կարող միևնույն Ընկերությունում զբաղեցնել այլ պաշտոն կամ այլ Ընկերությունում լինել ղեկավար կամ այլ աշխատակից: Բացի գիտական, մանկավարժական և ստնծագործական աշխատանքներից, սույն մասում նշված անձինք կարող են վճարովի այլ աշխատանք կատարել միայն խորհրդի համաձայնությամբ:

8.6. Պատասխանատու ակտուարը տվյալ Ընկերությունում կամ այլ ֆինանսական կազմակերպությունում, բացի ակտուարի պաշտոնից, չի կարող զբաղեցնել այլ պաշտոն: Ընկերությունում պատասխանատու ակտուար աշխատող անձն այլ Ընկերությունում պատասխանատու ակտուարի գործառույթներ կարող է իրականացնել միայն այն Ընկերության խորհրդի համաձայնության առկայության դեպքում, որում (որոնցում) նա հանդիսանում է պատասխանատու ակտուար:

8.7. Ընկերության ղեկավարներն իրենց պարտականությունների կատարման ընթացքում պետք է գործեն՝ ելնելով Ընկերության շահերից, իրականացնեն իրենց իրավունքները և կատարեն Ընկերության նկատմամբ իրենց պարտականությունները բարեխիղճ ու ողջամիտ կերպով:

Եթե Ընկերության խորհրդին ներկայացվող հաշվետվությունները բացահայտում են օրենքների, այլ նորմատիվ իրավական և Ընկերության ներքին իրավական ակտերի խախտումներ, ապա խորհուրդը պարտավոր է ձեռնարկել միջոցներ այդ խախտումների վերացման և հետագայում չկրկնման ուղղությամբ:

8.8. Ընկերության ղեկավարները Ընկերության առջև պատասխանատվություն են կրում իրենց դիտավորյալ գործողությունների (անգործության) հետևանքով Ընկերությանը պատճառված իրական վնասի համար՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: Եթե Ընկերությանը վնաս պատճառած արարքն իրականացրել են Ընկերության մեկից ավելի ղեկավարներ, ապա նրանք Ընկերության առջև կրում են համապարտ պատասխանատվություն: Ընկերությանն հասցված վնասի համար պատասխանատվությունից ազատվում են Ընկերության այն ղեկավարները, որոնք Ընկերությանն վնաս պատճառած որոշման ընդունմանը դեմ են քվեարկել կամ նիստին ներկա չեն գտնվել:

8.9. Ընկերության ղեկավարների պատասխանատվությունը ներառում է, սակայն չի սահմանափակում հետևյալ հնարավոր դեպքերը՝

1) ստանձնած ապահովագրական մեկ ռիսկի, խոշոր ռիսկերի առավելագույն չափի սահմանված նորմատիվների խախտումով ստանձնած ապահովագրական պարտավորությունների կամ կնքված այլ գործարքների հետևանքով Ընկերությանը պատճառված իրական վնասների հատուցման համար պատասխանատվություն է կրում Ընկերության գործադիր տնօրենը, իսկ եթե տվյալ գործարքի կնքման համար պահանջվում է խորհրդի որոշում, ապա խորհրդի անդամները և գործադիր տնօրենը.

2) գործադիր մարմնի անդամները պարտավոր են հատուցել նաև Ընկերության խորհրդի կողմից ընդունված ներքին իրավական ակտերի խախտումներով կնքված գործարքների հետևանքով Ընկերությանը պատճառված վնասները.

3) եթե Ընկերության խորհրդին ներկայացվող հաշվետվությունները բացահայտել են օրենքների, այլ նորմատիվ իրավական և Ընկերության ներքին իրավական ակտերի խախտումներ, և հետագայում Ընկերությունը կրել է նույն խախտումներով պայմանավորված վնաս, ապա խորհրդի անդամները համապարտ պատասխանատվություն են կրում այդ իրական վնասների հատուցման համար, բացառությամբ եթե խորհրդի անդամն իր իրավասությունների սահմաններում ձեռնարկել է այդ խախտումները կանխելու ուղղությամբ բավարար և խելամիտ գործողություններ.

4) եթե ներքին աուդիտի կողմից ստուգման արդյունքներով բացահայտված օրենքների, այլ իրավական ակտերի խախտումների վերաբերյալ տեղեկությունները Ընկերության խորհրդին չեն ներկայացվել, և հետագայում Ընկերությունն այդ խախտումներով պայմանավորված վնասներ է կրել, ապա ներքին աուդիտի ղեկավարը պարտավոր է հատուցել այդ վնասները:

8.10. Անձն ազատվում է Ընկերությանն պատճառված վնասի համար պատասխանատվությունից, եթե գործել է բարեխիղճ՝ այն համոզմունքով, որ իր գործողությունները ելնում են Ընկերության շահերից: Մասնավորապես՝

ա) եթե ողջամիտ գործարար տրամաբանությունից ելնելով՝ կայացվել են որոշումներ, նույնիսկ եթե դրանք Ընկերությանն հետագայում հասցրել են այնպիսի վնասներ, որոնց առաջացումն այդ որոշումն ընդունելիս հստակորեն հաշվի է առնվել որպես բիզնես ռիսկ.

բ) եթե ղեկավարի կողմից սխալ կամ թերի որոշումների ընդունումը «եղել է բարեխիղճ՝ առանց վնաս պատճառելուն հատկապես ուղղված միտման, և եթե այդ որոշումների ընդունմամբ չեն խախտվել օրենքների կամ այլ իրավական ակտերի պահանջները:

8.11. Ընկերության ղեկավարների պաշտոնից ազատվելը չի ազատում նրանց իրենց մեղքով Ընկերությանն պատճառված վնասի համար պատասխանատվությունից:

8.12. Ընկերությունը կամ Ընկերության այն բաժնետերերը (բաժնետերերը), որը (որոնք համատեղ) տնօրինում է (են) Ընկերության տեղաբաշխված հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի (կանոնադրական կապիտալում մասնակցության) մեկ և ավելի տոկոսը, իրավունք ունի (ունեն) Ընկերության ղեկավարների դեմ հայցով դիմելու դատարան՝ Ընկերությանն պատճառված վնասների փոխհատուցման պահանջով:

9 ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԵՐԻ ԵՎ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍՏԵՂԾՄԱՆ ՈՒ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԴԱԴԱՐԵՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

9.1 Ընկերությունն իրավունք ունի ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով Հայաստանի Հանրապետությունում և նրա տարածքից դուրս ստեղծել առանձնացված տարածքային ստորաբաժանումներ՝ մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ:

9.2. Ընկերության մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների հիմնադրման և նրանց գործունեության դադարեցման մասին որոշումները կայացնում է Ընկերության խորհուրդը՝ ձայների պարզ մեծամասնությամբ:

9.3. Ընկերության մասնաձյուղը Ընկերության՝ իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող և Ընկերության գտնվելու վայրից դուրս գտնվող առանձնացված ստորաբաժանում է, որը գործում է Ընկերության կողմից տրված լիազորությունների սահմաններում և նրա անունից ապահովագրական գործունեություն է իրականացնում:

9.4. Ընկերության ներկայացուցչությունը Ընկերության՝ իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող և Ընկերության գտնվելու վայրից դուրս գտնվող առանձնացված ստորաբաժանում է, որը ներկայացնում է Ընկերությունը, ուսումնասիրում է ֆինանսական շուկան, Ընկերության անունից կնքում է պայմանագրեր, իրականացնում է համանման այլ գործառնություններ:

9.5. Ընկերության մասնաձյուղերը և ներկայացուցչությունները համարվում են հիմնադրված և իրավունք ունեն իրականացնել իրենց վերապահված գործառնությունները, միայն ՀՀ Կենտրոնական բանկում գրանցվելու պահից:

Ընկերության մասնաձյուղերն ու ներկայացուցչությունները գործում են Ընկերության խորհրդի կողմից հաստատած կանոնադրությունների հիման վրա:

9.6. Մասնաձյուղի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումն իրականացնում է Ընկերության գործադիր տնօրենը: Մասնաձյուղի գործունեության ընթացիկ ղեկավարումն իրականացնում է մասնաձյուղի տնօրենը, որը ապահովում է մասնաձյուղում Ընկերության կառավարման մարմինների որոշումների, հանձնարարականների և այլ ներքին իրավական ակտերի կատարումը, իրականացնում սույն կանոնադրությամբ, Ընկերության կառավարման մարմինների սահմանած իրավական ակտերի շրջանակներում նախատեսված մասնաձյուղի ընթացիկ գործունեության ղեկավարման հետ կապված այլ իրավասություններ:

9.7. Մասնաձյուղի տնօրենը նշանակվում (հաստատվում) է պաշտոնի և ազատվում է պաշտոնից Ընկերության գործադիր տնօրենի հրամանով: Ընկերության մասնաձյուղի տնօրենի որակավորմանը ներկայացվող պահանջները կամ աշխատանքային գործառնությունները, նրա վարձատրության պայմաններն ու չափը, լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման հիմքերը, պայմանագրի գործողության ժամկետներն ու այլ պայմանները կարգավորվում են ՀՀ օրենսդրությամբ և (կամ) Ընկերության ու մասնաձյուղի տնօրենի միջև կնքված աշխատանքային պայմանագրով:

9.8. Մասնաձյուղի տնօրենը հանդիսանում է Ընկերության ղեկավար պաշտոնատար անձ և իր լիազորությունները կարող է իրականացնել միայն ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից տրված մասնագիտական որակավորման վկայականի առկայության դեպքում և սահմանված կարգով ՀՀ կենտրոնական բանկում գրանցվելուց հետո՝ Ընկերության կողմից տրված լիազորագրի հիման վրա:

9.9. Կանոնադրությամբ նախատեսված գործառնությունները իրականացնելու նպատակով Ընկերությունը մասնաձյուղերին և ներկայացուցչություններին տրամադրում է գույք: Մասնաձյուղերի և ներկայացուցչությունների գույքը հաշվառվում է ինչպես դրանց առանձին հաշվեկշիռներում, այնպես էլ Ընկերության հաշվեկշռում:

9.10. Մասնաձյուղերի և ներկայացուցչությունների գործունեության համար պատասխանատվությունը կրում է Ընկերությունը:

10. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ՁԵՌՔԲԵՐՄԱՆ ԵՎ ՕՏԱՐՄԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԽՈՇՈՐ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐԸ

10.1. Խոշոր են համարվում՝

ա) մեկ կամ մի քանի փոխկապված գործարքները, որոնք, բացառությամբ Ընկերության բնականոն տնտեսական գործունեության շրջանակներում կատարվող գործարքների, ուղղակի կամ անուղղակի կապված են Ընկերության կողմից գույքի ձեռքբերման, օտարման կամ գույքի ձեռքբերման հնարավորության կամ գույքի օտարման հնարավորության հետ, և

որոնց արժեքը գործարքը կնքելու մասին որոշում ընդունելու պահի դրությամբ կազմում է Հնկերության ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25 և ավելի տոկոսը.

բ) մեկ կամ մի քանի փոխկապված գործարքները, որոնց առարկա է հանդիսանում Հնկերության հասարակ (սովորական) կամ հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի փոխարկվող արտոնյալ բաժնետոմսերի տեղաբաշխումը, որը կազմում է Հնկերության կողմից արդեն տեղաբաշխված հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի 25 և ավելի տոկոսը:

Խոշոր գործարքի առարկա հանդիսացող գույքի արժեքը որոշվում է սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

10.2. Խոշոր գործարք կնքելու մասին որոշումը, որի առարկա է հանդիսանում գույքը, և որի արժեքը գործարքը կնքելու մասին որոշումն ընդունելու պահի դրությամբ կազմում է Հնկերության ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25-ից 50 տոկոսը, պետք է ընդունվի խորհրդի կողմից միաձայն:

Եթե գործարք կնքելու մասին որոշումը խորհրդի կողմից չի ընդունվել, ապա խորհուրդն իրավունք ունի որոշում ընդունելու՝ հարցն ընդհանուր ժողովում քննարկելու մասին:

10.3. Սույն կանոնադրության 10.2. կետում սահմանված դեպքում, ինչպես նաև եթե գործարքի առարկա հանդիսացող գույքի արժեքը գործարքը կնքելու մասին որոշումն ընդունելու պահի դրությամբ կազմում է Հնկերության ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 50 տոկոսից ավելին, ապա գործարքը կնքելու մասին որոշումն ընդհանուր ժողովի կողմից՝ դրան մասնակցող քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի (մասնակիցների) ձայների 3/4-ով:

Սույն կետի պահանջները չպահպանելը օրենքի ուժով հանգեցնում է գործարքի անվավերության:

Սույն կետով սահմանված պահանջները չպահպանելը խոշոր գործարք կնքելիս չի հանգեցնում գործարքի անվավերության, եթե Հնկերության հետ գործարք կնքած անձը գործել է բարեխիղճ՝ չգիտեր կամ չէր կարող իմանալ նշված պահանջները Հնկերության կողմից չպահպանելու մասին:

10.4. Հնկերության գործարքներում շահագրգիռ անձինք են համարվում խորհրդի անդամը, Հնկերության կառավարման մարմիններում այլ պաշտոն զբաղեցնող անձը կամ Հնկերության բաժնետերը, որն իր հետ փոխկապակցված անձանց հետ միասին տիրապետում է Հնկերության քվեարկող բաժնետոմսերի 20 և ավելի տոկոսին, եթե այդ անձինք կամ նրանց հետ փոխկապակցված անձինք՝

ա) հանդիսանում են գործարքի կողմ կամ մասնակցում են գործարքին որպես միջնորդ կամ ներկայացուցիչ.

բ) տիրապետում են գործարքի կողմ, միջնորդ կամ ներկայացուցիչ հանդիսացող իրավաբանական անձի քվեարկող բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) 20 և ավելի տոկոսին.

գ) պաշտոններ են զբաղեցնում գործարքի կողմ, միջնորդ կամ ներկայացուցիչ հանդիսացող իրավաբանական անձի կառավարման մարմիններում:

10.5. Սույն կանոնադրության 10.4. կետում նշված անձինք պարտավոր են տեղեկություններ տրամադրել խորհրդին, ներքին աուդիտին և արտաքին աուդիտն իրականացնող անձին՝

ա) այն իրավաբանական անձանց մասին, որոնցում նրանք ինքնուրույն կամ նրանց հետ փոխկապակցված անձի (անձանց) հետ համատև տիրապետում են քվեարկող բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) 20 և ավելի տոկոսին.

բ) այն իրավաբանական անձանց մասին, որոնց կառավարման մարմիններում նրանք պաշտոններ են զբաղեցնում.

գ) կնքված կամ կնքման նախատեսված իրենց հայտնի գործարքների մասին, որոնցում իրենք կարող են համարվել շահագրգիռ անձ:

10.6. Ընկերության որոշումը գործարքը կնքելու մասին, որում առկա է շահագրգռվածությունը, ընդունում է խորհուրդը՝ գործարքը կնքելու մեջ շահագրգռվածություն չունեցող խորհրդի անդամների ձայների մեծամասնությամբ:

Խորհուրդը շահագրգռվածության առկայությամբ գործարքը կնքելու մասին որոշումն ընդունելու համար պետք է գա այն եզրակացության, որ՝

- գործարքը կնքելու հետևանքով Ընկերության կողմից ստացված վճարը պակաս չէ գործարքի արդյունքում Ընկերության կողմից գործարքի մյուս կողմին փոխանցվող գույքի, տրամադրված ծառայության կամ կատարված աշխատանքի՝ սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով հաշվարկված շուկայական արժեքից, կամ՝

- գործարքը կնքելու հետևանքով Ընկերության ձեռք բերած գույքի, ստացված ծառայության կամ Ընկերության համար կատարված աշխատանքի դիմաց վճարը չի գերազանցում նշված գույքի, ծառայության կամ աշխատանքի՝ սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով հաշվարկված շուկայական արժեքը:

10.7. Որոշումը գործարքը կնքելու մասին, որում առկա է շահագրգռվածությունը, ընդունվում է ընդհանուր ժողովի կողմից քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող և գործարքի կատարման մեջ շահագրգռվածություն չունեցող մասնակիցների ձայների մեծամասնությամբ, եթե գործարքը և (կամ) փոխկապակցված գործարքները կնքվում են Ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի կամ քվեարկող բաժնետոմսերի փոխարկվող Ընկերության այլ արժեթղթերի տեղաբաշխման նպատակով, որոնց քանակն ավելի է Ընկերության՝ արդեն տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի քանակի 2 տոկոսից կամ եթե գործարքով վճարման ենթակա գումարը եւ գործարքի առարկա հանդիսացող գույքի՝ սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով հաշվարկված շուկայական արժեքը գերազանցում են Ընկերության ակտիվների արժեքի 2 տոկոսը.

Գործարքի կնքումը, որում առկա է շահագրգռվածությունը, և որը բավարարում է սույն կետով սահմանված պահանջները, կարող է կնքվել առանց ընդհանուր ժողովի որոշման, եթե՝

ա) գործարքը Ընկերությանն շահագրգռ անձի կողմից տրամադրվող փոխառություն է.

բ) գործարքը Ընկերության և մյուս կողմի միջև արդյունք է բնականոն տնտեսական գործունեության, որը կնքվել է մինչև սույն կանոնադրության դրույթներին համապատասխան շահագրգռվածության ճանաչումը (որոշում չի պահանջվում մինչև հաջորդ ընդհանուր ժողովի գումարման օրը):

Եթե ընդհանուր ժողովի անցկացման օրվա դրությամբ անհնար է կանխատեսել Ընկերության և գործարքի մյուս կողմի բնականոն տնտեսական գործունեության ընթացքում շահագրգռվածության հնարավորությունը, ապա սույն կետի պահանջները համարվում են կատարված, եթե ընդհանուր ժողովը որոշում կընդունի Ընկերության և մյուս կողմի միջև պայմանագրային հարաբերությունների հաստատման մասին, որով կսահմանվի կնքվող գործարքների բնույթը և գործարքների առավելագույն արժեքը:

10.8. Եթե խորհրդի բոլոր անդամները շահագրգռ անձինք են ճանաչվել, ապա գործարքը կնքելու մասին որոշումն ընդունում է ընդհանուր ժողովը՝ գործարքում շահագրգռվածություն չունեցող մասնակիցների ձայների մեծամասնությամբ:

Եթե գործարքը, որում առկա է շահագրգռվածությունը, միևնույն ժամանակ Ընկերության գույքի օտարման կամ ձեռքբերման խոշոր գործարք է հանդիսանում, ապա դրա կնքումն իրականացվում է՝ հաշվի առնելով նաև սույն կանոնադրության 10.1 և 10.2 կետերի դրույթները:

10.9. Գործարքը, որում առկա է շահագրգռվածությունը և կնքվել է սույն կանոնադրության 10.6 կետով սահմանված պահանջների խախտմամբ, չի հանգեցնում գործարքի անվավերության, եթե Ընկերության հետ գործարք կնքած անձը գործել է բարեխիղճ՝ չզիտեր և չէր կարող իմանալ նշված պահանջները Ընկերության կողմից չպահպանելու մասին:

10.10. Շահագրգիռ ճանաչված անձը Ընկերության առջև պատասխանատվություն է կրում Ընկերությանն պատճառված վնասների չափով: Եթե պատասխանատվության ենթակա է մի քանի անձ, ապա նրանք Ընկերության առջև կրում են համապարտ պատասխանատվություն: Անձն ազատվում է սույն մասով սահմանված պատասխանատվությունից, եթե գործել է բարեխիղճ՝ չգիտեր կամ չէր կարող իմանալ, որ գործարքի կնքմամբ Ընկերությունը կկրի վնասներ:

10.11. Շահագրգռվածության առկայության դեպքում Ընկերության գործարքների կնքման վերաբերյալ սույն կանոնադրության և օրենքի պահանջները չեն կիրառվում, եթե՝

ա) բոլոր բաժնետերերի կողմից իրականացվում է բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունքը.

բ) իրականացվում է բաժնետոմսերի փոխարկվող այլ արժեթղթերի փոխարկումը.

գ) կանոնադրական կապիտալում մասնակցությունը Ընկերության կողմից ձեռք բերելու դեպքում, եթե տվյալ տեսակի (դասի) բաժնետոմսերի բոլոր սեփականատերերն ունեն հավասար իրավունք՝ համամասնորեն վաճառելու իրենց պատկանող տվյալ տեսակի (դասի) բաժնետոմսերը:

10.12. Գույքի շուկայական արժեք է համարվում (ներառյալ՝ Ընկերության բաժնետոմսերի և այլ արժեթղթերի արժեքը) այն գինը, որով գույքի արժեքի մասին անհրաժեշտ տեղեկություններ ունեցող և այն վաճառելու պարտավորություն չունեցող վաճառողը կհամաձայնեք վաճառել այդ գույքը, իսկ գույքի արժեքի մասին բոլոր անհրաժեշտ տեղեկություններ ունեցող և այն ձեռք բերելու պարտավորություն չունեցող գնորդը կհամաձայնեք այդ գույքը ձեռք բերել:

10.13. Գույքի շուկայական արժեքը որոշվում է խորհրդի որոշմամբ, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի, երբ շուկայական արժեքը որոշվում է դատարանի, այլ մարմնի կամ անձի կողմից:

Եթե մեկ կամ մի քանի գործարքներում, որոնց համար պահանջվում է սահմանել գույքի շուկայական արժեք, շահագրգիռ անձ է հանդիսանում խորհրդի անդամը, ապա գույքի շուկայական արժեքը սահմանվում է խորհրդի այն անդամների որոշմամբ, որոնք չունեն շահագրգռվածություն նշված գործարքում:

10.14. Գույքի շուկայական արժեքի որոշման համար՝ անկախ գնահատողի ծառայություններից Ընկերությունը կարող է օգտվել խորհրդի որոշմամբ:

Անկախ գնահատողի կողմից գույքի շուկայական արժեքի որոշումը պարտադիր է Ընկերության բաժնետերերի՝ Ընկերության կանոնադրական կապիտալում ունեցած մասնակցության հետգնման դեպքերում:

Ընկերության բաժնետոմսերի կամ այլ արժեթղթերի շուկայական արժեքի որոշման անհրաժեշտության դեպքում հաշվի են առնվում այդ բաժնետոմսերի ձեռքբերման, ինչպես նաև առաջարկի և պահանջարկի գներին վերաբերող և համապատասխան զանգվածային լրատվության միջոցներում պարբերաբար հրապարակվող տեղեկությունները:

10.15. Ընկերության հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի շուկայական արժեքի որոշման դեպքում անհրաժեշտ է հաշվի առնել Ընկերության գուտ ակտիվների (հիմնական կապիտալի) արժեքը, ինչպես նաև այն գինը, որը Ընկերության բոլոր տեղաբաշխված հասարակ (սովորական) արժեթղթերի համար համաձայն է վճարել Ընկերության գույքի մասին լրիվ տեղեկություններ ունեցող գնորդը, ինչպես նաև այլ գործոններ, որոնք Ընկերության գույքի շուկայական արժեքը սահմանող մարմինը (անձը) կհամարի կարևոր:

Սույն կետով որոշվող հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի շուկայական արժեքը չի կարող պակաս լինել այն գնից, որը հաշվարկվել է՝ Ընկերության գուտ ակտիվների (հիմնական կապիտալի) արժեքը հիմք ընդունելով:

11.ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄԸ

11.1. Ընկերությունը պարտավոր է մշտապես ունենալ գործող ինտերնետային կայք, որտեղ հրապարակում է՝

ա) ֆինանսական հաշվետվությունները (առնվազն վերջին տարեկան և վերջին եռամսյակային) և հաշվետվությունների վերաբերյալ արտաքին աուդիտի եզրակացության պատճենը: Ընդ որում, Ընկերությունը պարտավոր են սույն կետում նշված ֆինանսական հաշվետվությունները հրապարակել նաև մամուլում.

բ) տարեկան ընդհանուր ժողովի գումարման մասին հայտարարությունը: Ընդ որում, Ընկերությունը պարտավոր է տարեկան ընդհանուր ժողովի գումարման մասին հայտարարությունը հրապարակել նաև մամուլում.

գ) շահութաբաժիններ վճարելու մասին որոշումների պատճենները, ինչպես նաև Ընկերության շահութաբաժնային քաղաքականությունը սահմանող ակտերի պատճենները՝ դրանց առկայության դեպքում.

դ) Ընկերությունում նշանակալից մասնակցություն ունեցող մասնակիցների մասին տեղեկատվություն՝ նրանց անունը (անվանումը), Ընկերությունում նրանց ունեցած մասնակցության չափը (բացառությամբ այն անուղղակի նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձանց, որոնք չունեն Ընկերության կանոնադրական կապիտալում մասնակցություն), նախորդ տարվա ընթացքում նրանց և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց հետ Ընկերության կնքած ապահովագրության պայմանագրերի վերաբերյալ տվյալներ, այդ թվում՝ ապահովագրության օբյեկտը, ապահովագրական գումարը և ապահովագրական սակագինը.

ե) խորհրդի, գործադիր մարմնի անդամների ցանկը և անձնական տվյալները (անունը, ազգանունը, ծննդյան ամսաթիվը, կենսագրությունը) խորհրդի անդամների, գործադիր տնօրենի և գլխավոր հաշվապահի՝ նախորդ տարվա ընթացքում Ընկերությունից ստացված ամբողջ վարձատրության (ներառյալ՝ պարգևատրումների, Ընկերության համար որոշակի աշխատանք կատարելու դիմաց վճարների, աշխատավարձին հավասարեցված այլ եկամուտների) չափը, նրանց և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց հետ Ընկերության կնքած ապահովագրության պայմանագրերի վերաբերյալ տվյալներ, այդ թվում՝ ապահովագրության օբյեկտը, ապահովագրական գումարը եւ ապահովագրական սակագինը.

զ) սույն մասի “ա”-ից “ե” կետերում նշված տեղեկություններից բացի, Կենտրոնական բանկը կարող է պահանջել Ընկերություններից իրենց ինտերնետային կայքում, մամուլում կամ զանգվածային լրատվության այլ միջոցներով Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված հաճախականությամբ եւ կարգով հրապարակել նաև այլ տեղեկություններ, բացառությամբ առեւտրային, ապահովագրական կամ այլ գաղտնիք կազմող տեղեկությունների.

է) Ընկերությունը հրապարակում է սույն մասի ա-ե-րդ կետերում նշված տեղեկությունների մեջ տեղի ունեցած փոփոխությունները՝ դրանք տեղի ունենալու օրվան հաջորդող 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում.

ը) Ընկերությունը իր ինտերնետային կայքում և առանձին գրքույկի կամ հասարակության համար հասանելի այլ ձևով (Ընկերության գլխամասային գրասենյակում, Ընկերության մասնաճյուղերում և ներկայացուցչություններում) հրապարակում է օրական կտրվածքով թարմացված տեղեկություններ՝ իրենց կողմից առաջարկվող ապահովագրական ծառայությունների վերաբերյալ՝ ըստ ապահովագրության տեսակների, դասերի և ենթադասերի, այդ թվում՝ ապահովագրության պայմանները և առաջարկվող ապահովագրական սակագները:

11.2. Ընկերությունը ֆինանսական տարվա ավարտից հետո՝ 120-օրյա ժամկետում, մամուլում հրապարակում է աուդիտորական եզրակացությունը, տարեկան ֆինանսական

հաշվետվությունը, իսկ մինչև յուրաքանչյուր եռամսյակին հաջորդող ամսվա 15-ը հրապարակում է եռամսյակային ֆինանսական հաշվետվությունը: Ընկերությունը ֆինանսական հաշվետվությունը հրապարակում է նաև առանձին գրքույկի կամ հասարակության համար հասանելի այլ ձևով (Ընկերության գլխամասային գրասենյակում, Ընկերության մասնաճյուղերում եւ ներկայացուցչություններում):

11.3. Ընկերությունը պարտավոր է նաև ցանկացած անձի պահանջով նրան տրամադրել՝

ա) Ընկերության պետական գրանցման վկայականի և Ընկերության կանոնադրության պատճենները.

բ) Ընկերության թողարկած պարտատուների և այլ արժեթղթերի հրապարակային տեղաբաշխման դեպքում՝ արժեթղթերի շուկան կարգավորող օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված տեղեկությունները.

գ) 11.1. կետում նշված տեղեկությունները կամ փաստաթղթերի պատճենները:

Նշված տեղեկությունների տրամադրման համար գանձվող վճարը չի կարող ավելի լինել դրանց պատրաստման և (կամ) փոստային առաքման համար արված փաստացի ծախսերից:

Ընկերությունը պարտավոր է իր գլխամասային գրասենյակում, Ընկերության մասնաճյուղերում եւ ներկայացուցչություններում տեսանելի վայրում, սույն մասում նշված տեղեկությունների ստացման հնարավորության և այդ տեղեկությունների ստացման կարգի, վայրի և ժամանակի մասին փակցնել հայտարարություն:

11.4. Ընկերության յուրաքանչյուր մասնակից իրավունք ունի Ընկերությունից անվճար ստանալու Ընկերության վերջին տարեկան հաշվետվության եւ արտաքին աուդիտի եզրակացության պատճենները:

11.5. Ընկերության տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 2 և ավելի տոկոսին տիրապետող յուրաքանչյուր մասնակցի (մասնակիցների) պահանջով Ընկերությունը նրան (նրանց) պետք է անվճար տրամադրի հետևյալ տեղեկությունները, թեկուզ դրանք կազմեն ապահովագրական, առևտրային կամ այլ գաղտնիք՝

ա) խորհրդի, գործադիր տնօրենի և գլխավոր հաշվապահի վերաբերյալ 11. կետում նշված տեղեկությունները.

բ) խորհրդի անդամների, գործադիր տնօրենի և գլխավոր հաշվապահի՝ նախորդ տարվա ընթացքում Ընկերությունից ստացված ամբողջ վարձատրության (ներառյալ՝ պարգևատրումների, Ընկերության համար որոշակի աշխատանք կատարելու դիմաց վճարների, աշխատավարձին հավասարեցված այլ եկամուտների) չափը, նրանց և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց հետ Ընկերության կնքած ապահովագրության պայմանագրերի վերաբերյալ տվյալներ, այդ թվում՝ ապահովագրության օբյեկտը, ապահովագրական գումարը և ապահովագրական սակագինը, Ընկերությունում նշանակալից մասնակցություն ունեցող մասնակիցների մասին տեղեկատվություն՝ նրանց անունը (անվանումը), Ընկերությունում նրանց ունեցած մասնակցության չափը (բացառությամբ այն անուղղակի նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձանց, որոնք չունեն Ընկերության կանոնադրական կապիտալում մասնակցություն), նախորդ տարվա ընթացքում նրանց և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց հետ Ընկերության կնքած ապահովագրության պայմանագրերի վերաբերյալ տվյալներ, այդ թվում՝ ապահովագրության օբյեկտը, ապահովագրական գումարը և ապահովագրական սակագինը.

գ) Ընկերության և նրա հետ կապված անձանց միջև կնքված խոշոր գործարքների, ինչպես նաև այն գործարքների մասին, որոնք կնքվել են այդ տեղեկություններն ստանալու վերաբերյալ պահանջը ներկայացնելուն նախորդող երկու տարվա ընթացքում և կապված են Ընկերության կողմից սույն օրենքով սահմանված գործառնությունների իրականացման հետ.

դ) Ընկերության կողմից Ընկերության հետ կապված անձի նկատմամբ ստանձնած պարտավորությունների մասին.

ե) Ընկերության՝ միանման քաղաքականություն իրականացնող մասնակիցների խմբերի ստեղծմանն ուղղված պայմանագրերի առկայության մասին, ինչպես նաև Ընկերության՝ այդ պայմանագրերի կողմ հանդիսացող մասնակիցների անունները (անվանումները)։

զ) Ընկերության հաշվեկշռում արտացոլված գույքի նկատմամբ Ընկերության գույքային իրավունքները հավաստող փաստաթղթերի, ընդհանուր ժողովի և կառավարման այլ մարմինների հաստատած՝ Ընկերության ներքին ակտերի, Ընկերության առանձնացված ստորաբաժանումների և հիմնարկների կանոնադրությունների, Ընկերության կողմից պետական մարմիններին ներկայացվող ֆինանսական ու վիճակագրական հաշվետվությունների, ընդհանուր ժողովի, խորհրդի, տնօրինության նիստերի արձանագրությունների, Կենտրոնական բանկի կողմից իրականացված վերստուգումների եզրակացությունների պատճենները, Կենտրոնական բանկի կողմից Ընկերության և (կամ) Ընկերության ղեկավարի նկատմամբ կիրառված պատժամիջոցների վերաբերյալ Կենտրոնական բանկի որոշումների պատճենները, ներքին աուդիտի ղեկավարի կողմից խորհրդին և գործադիր տնօրենին (տնօրինությանը) ներկայացված հաշվետվությունների պատճենները։

է) այն իրավաբանական անձանց ցանկը, որոնց կանոնադրական կապիտալում Ընկերության ղեկավարները կամ նրանց հետ փոխկապակցված անձինք ունեն 20 և ավելի տոկոս մասնակցություն կամ նրանց որոշումների վրա ներազդելու հնարավորություն։

Ընկերության բոլոր մասնակիցներին պետք է տրամադրվեն հաշվիչ հանձնաժողովի արձանագրությունները։

Սույն կետի համաձայն՝ Ընկերության մասնակցի ստացած տեղեկությունները նրա կողմից չեն կարող փոխանցվել այլ անձանց, ինչպես նաև դրանք չեն կարող օգտագործվել Ընկերության գործարար համբավն արատավորելու, Ընկերության մասնակիցների կամ հաճախորդների իրավունքներն ու օրինական շահերը խախտելու կամ նմանատիպ այլ նպատակներով։ Հակառակ դեպքում նրանք ենթակա են պատասխանատվության՝ օրենքով և (կամ) պայմանագրով սահմանված կարգով։

11.6. Խորհրդի անդամների, գործադիր տնօրենի, գլխավոր հաշվապահի վերաբերյալ, ինչպես նաև խորհրդի անդամների թեկնածուների վերաբերյալ Ընկերության մասնակիցներին տրամադրվող տեղեկատվությունը պետք է ներառի նաև՝

ա) նրանց անունը, ազգանունը, ծննդյան տարեթիվը, ամիսը, ամսաթիվը։

բ) մասնագիտությունը և կրթությունը։

գ) վերջին 10 տարվա ընթացքում զբաղեցրած պաշտոնները։

դ) տվյալ պաշտոնում (ընտրվելու) նշանակվելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը և պաշտոնից ազատվելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը։

ե) տվյալ պաշտոնում վերընտրվելու քանակը։

զ) Ընկերության մասնակից հանդիսացող խորհրդի անդամին, գործադիր տնօրենին, գլխավոր հաշվապահին կամ խորհրդի անդամի թեկնածուին և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց պատկանող՝ Ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) քանակը։

է) տեղեկություններ այն իրավաբանական անձանց մասին, որոնցում տվյալ անձը զբաղեցնում է ղեկավար պաշտոններ։

ը) փոխհարաբերությունների բնույթը տվյալ Ընկերության և Ընկերության հետ կապված անձանց հետ։

թ) Ընկերության կանոնադրությամբ կամ ներքին իրավական ակտերով նախատեսված այլ տվյալներ։

11.7. Ընկերությունն իրավունք չունի իր գովազդներում, հրապարակային օֆերտայում կամ իր անունից արված որևէ հայտարարության մեջ օգտագործելու ապակողմնորոշող այնպիսի տեղեկություններ կամ այլ անձանց կողմից այդ Ընկերության վերաբերյալ կատարված

հայտարարություններ, որոնք կարող են թուր ենթադրության տեղիք տալ տվյալ Ընկերության ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական շուկայում նրա գրադեցրած դիրքի, հեղինակության, գործարար համբավի կամ իրավական կարգավիճակի վերաբերյալ:

12. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

12.1. Ընկերությունը կազմում, հրապարակում և Կենտրոնական բանկ է ներկայացնում տարեկան և եռամսյակային ֆինանսական և այլ հաշվետվություններ: Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով կարող է սահմանվել հաշվետվությունների ներկայացման այլ պարբերականություն:

Կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվությունների ձևերը, դրանցում ներառվող տեղեկատվությունը, ներկայացնելու կարգը և ժամկետները սահմանվում են Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով:

Ընկերությունը Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանած ձևով, դեպքերում, կարգով և ժամկետներում, սակայն ոչ պակաս, քան տարին մեկ, պարտավոր է Կենտրոնական բանկ ներկայացնել՝

ա) Ընկերության կանոնադրական կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունեցող իրավաբանական անձանց ֆինանսական հաշվետվությունները, տեղեկություններ՝ այդ իրավաբանական անձանց ղեկավարների և նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձանց մասին.

բ) Ընկերության կանոնադրական կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձանց հետ փոխկապակցված իրավաբանական անձանց ֆինանսական հաշվետվությունները, տեղեկություններ՝ այդ փոխկապակցված իրավաբանական անձանց ղեկավարների և նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձանց մասին.

գ) Ընկերության կանոնադրական կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձանց հայտարարություններն այն մասին, որ նրանց մասնակցության միջոցով որևէ նոր անձ Ընկերությունում անուղղակի նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձի կարգավիճակ ձեռք չի բերել: Եթե այլ անձ Ընկերությունում ձեռք է բերել անուղղակի նշանակալից մասնակցություն, ապա Ընկերությունը պարտավոր է Կենտրոնական բանկի համաձայնությունն ստանալու նպատակով այդ անձի՝ Ընկերությունում անուղղակի նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերելու օրվանից հետո՝ 10-օրյա ժամկետում, Կենտրոնական բանկ ներկայացնել իր մոտ անուղղակի նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձանց վերաբերյալ Կենտրոնական բանկի սահմանած փաստաթղթերը, ինչպես նաև այն իրավաբանական անձանց վերաբերյալ փաստաթղթերը (այդ թվում՝ անվանումը, գտնվելու վայրը, ֆինանսական հաշվետվությունները, տեղեկությունները ղեկավարների մասին, տեղեկությունները նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձանց մասին), որոնցում Ընկերությունում անուղղակի նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձը հանդիսանում է նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձ:

Սույն մասով սահմանված հաշվետվությունները և տեղեկություններն Ընկերություն ներկայացնելու պարտականությունը կրում են Ընկերության կանոնադրական կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձինք:

12.2. Ընկերության կողմից Կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվությունները և այլ տեղեկությունները պետք է լինեն ամբողջական և արժանահավատ:

12.3. Ընկերությունը հաշվապահական հաշվառում վարում է Կենտրոնական բանկի և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորած մարմնի հետ համաձայնեցված կարգով՝ Հայաստանի Հանրապետության հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներին համապատասխան:

13. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՈՒԴԻՏԸ

13.1. Յուրաքանչյուր տարի Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգման նպատակով Ընկերությունը պետք է ներգրավի օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով աուդիտորական ծառայությունների իրականացման իրավունք ունեցող անկախ աուդիտ իրականացնող անձի (այսուհետ՝ նաև արտաքին աուդիտ)՝ կնքելով նրա հետ համապատասխան պայմանագիր:

13.2. Ընկերության աուդիտ ցանկացած ժամանակ կարող է հրավիրվել խորհրդի կողմից՝ Ընկերության միջոցների հաշվին:

13.3. Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգումն արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի կողմից կարող է իրականացվել նաև Ընկերության՝ քվեարկող բաժնետոմսերի առնվազն 5 տոկոսի սեփականատեր հանդիսացող մասնակիցների պահանջով: Այդ դեպքում աուդիտն իրականացնող անձին ընտրում, նրա հետ պայմանագիր են կնքում, նրա ծառայությունների դիմաց վճարում են աուդիտ պահանջող մասնակիցները: Ընդ որում, սույն մասում նշված անձինք կարող են Ընկերությունից պահանջել իրենց կատարած ծախսերի հատուցում, և Ընկերությունը պարտավոր է հատուցել դրանք, եթե այդ աուդիտն ընդհանուր ժողովի կամ խորհրդի որոշմամբ արդարացված է եղել Ընկերության համար:

13.4. Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձի հետ կնքվող պայմանագրում, բացի աուդիտորական եզրակացություն կազմելու պարտավորության ամրագրումից, պետք է նախատեսվի նաև աուդիտորական հաշվետվության (նամակ Ընկերության ղեկավարության) կազմում:

13.5. Ընկերությունն աուդիտն իրականացնող անձի հետ կնքվող պայմանագրում պետք է նախատեսվի նաև իր կողմից Կենտրոնական բանկին ներկայացվող հաշվետվությունների արժանահավատության ստուգում, տեխնիկական պահուստների, հիմնական տնտեսական նորմատիվների պահանջներին, տեխնիկական պահուստներին համարժեք ակտիվների տեղաբաշխման՝ սույն օրենքով և Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներին համապատասխանության մասին:

13.6. Աուդիտորական ստուգում իրականացնելու ընթացքում Ընկերության ֆինանսական վիճակի՝ իր կարծիքով էական վատթարացման փաստեր, ինչպես նաև ներքին համակարգերի (այդ թվում՝ ներքին հսկողության համակարգի) թերություններ հայտնաբերելու դեպքում աուդիտն իրականացնող անձը պարտավոր է դրանց մասին անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղյակ պահել Կենտրոնական բանկին:

13.7. Կենտրոնական բանկը կարող է Ընկերությանը պարտադրել չորս ամսվա ընթացքում հրավիրել աուդիտն իրականացնող անձի և առնվազն 2000 տպաքանակ ունեցող հանրապետական մամուլում հրապարակել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները և աուդիտն իրականացնող անձի եզրակացությունը:

13.8. Աուդիտորի եզրակացությունը և հաշվետվությունն Ընկերությունը Կենտրոնական բանկ պետք է ներկայացնի մինչև տվյալ ֆինանսական տարվան հաջորդող տարվա մայիսի 1-ը:

13.9. Կենտրոնական բանկի պահանջով աուդիտն իրականացնող անձը պարտավոր է Կենտրոնական բանկ ներկայացնել Ընկերության աուդիտի վերաբերյալ անհրաժեշտ փաստաթղթերը, նույնիսկ եթե դրանք առևտրային, բանկային, ապահովագրական կամ այլ գաղտնիք կազմեն: Սույն մասով սահմանված պարտավորությունների չկատարման համար աուդիտն իրականացնող անձը կրում է օրենքով սահմանված պատասխանատվություն:

13.10. Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձը եզրակացություն է ներկայացնում նաև՝
ա) Ընկերության տեխնիկական պահուստների համարժեքության մասին:

- բ) օրենքով և Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված՝ Ընկերության տնտեսական նորմատիվների պահանջներին համապատասխանության մասին.
- գ) Ընկերության տեխնիկական պահուստներին համարժեք ակտիվների տեղաբաշխման՝ օրենքով և Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներին համապատասխանության մասին.
- դ) Ընկերության ներքին աուդիտի գործունեության, ներքին հսկողության համակարգի՝ օրենքով և Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներին համապատասխանության մասին.
- ե) Ընկերության ներքին տեղեկատվական համակարգի առկայության կամ որակի մասին.
- զ) Կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվությունների ամբողջականության ու հավաստիության մասին:

13.11. Կենտրոնական բանկի և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորված պետական կառավարման մարմնի համատեղ նորմատիվ իրավական ակտերով կարող են աուդիտն իրականացնող անձի համար սահմանվել աուդիտին և աուդիտորական եզրակացության ձևին և բովանդակությանը վերաբերող առավել մանրամասն պահանջներ:

13.12. Կենտրոնական բանկը կարող է պահանջել աուդիտն իրականացնող անձին տալ լրացուցիչ բացատրություններ և պարզաբանումներ՝ իր եզրակացության և հաշվետվության վերաբերյալ:

13.13. Եթե աուդիտորական եզրակացությունը և (կամ) հաշվետվությունը կազմվել են «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով, այլ օրենքներով և իրավական ակտերով սահմանված պահանջների խախտմամբ, կամ աուդիտը չի իրականացվել օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով, ապա Կենտրոնական բանկը կարող է չընդունել այն և պահանջել Ընկերության հաշվին աուդիտ իրականացնող այլ անձի կողմից նոր աուդիտ:

14. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՈՒՄԸ

14.1. Ընկերությունը կարող է վերակազմակերպվել Ընկերության՝ մեկ այլ Ընկերության հետ միացման և Ընկերության վերակազմավորման միջոցով: Ընկերության վերակազմավորումը (կազմակերպական-իրավական ձևի փոփոխությունը) իրականացվում է ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով, «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով և այլ օրենքներով սահմանված կարգով:

14.2. Ընկերությունը կարող է միանալ միայն ոչ կյանքի ապահովագրության դասերով ապահովագրություն իրականացնելու լիցենզիա ստացած Ընկերությանը:

14.3. Ընկերության կամ մի քանի Ընկերությունների՝ մեկ այլ Ընկերության միանալու դեպքում միացող Ընկերությունները կնքում են միացման պայմանագիր՝ ստանալով Կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնությունը: Միացման պայմանագրի կնքման նախնական համաձայնություն ստանալու համար Ընկերությունը Կենտրոնական բանկի սահմանած ձևով, կարգով և ժամկետներում Կենտրոնական բանկ է ներկայացնում դիմում, Ընկերության կառավարման մարմնի որոշում, գործարքի էական պայմանները, օրենքով սահմանված այլ անհրաժեշտ փաստաթղթերը և տեղեկությունները: Կենտրոնական բանկի խորհուրդը համապատասխան գործարքի էական պայմանները, անհրաժեշտ փաստաթղթերը և տեղեկություններն ստանալու պահից՝ 30-օրյա ժամկետում, կայացնում է սույն կետում նախատեսված նախնական հավանություն տալու կամ չտալու մասին որոշում:

14.4. Կենտրոնական բանկի խորհուրդը «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված հիմքերով և կարգով կարող է հավանություն չտալ միացման պայմանագրի կնքմանը:

14.5. Կենտրոնական բանկի նախնական հավանությունն ստանալու պահից՝ 30-օրյա ժամկետում, միացող Ընկերությունները միջնորդագրին կից Կենտրոնական բանկի խորհրդի հաստատմանն են ներկայացնում միացման պայմանագիրը և Կենտրոնական բանկի սահմանած այլ փաստաթղթեր: Կենտրոնական բանկի խորհուրդը հաստատում և գրանցում է միացման պայմանագիրն այն ստանալու պահից՝ 15-օրյա ժամկետում, եթե պայմանագիրը համապատասխանում է ստացված նախնական հավանության պայմաններին:

14.6. Միացման պայմանագրում սահմանված ժամկետներում միացման մասին որոշում ընդունած Ընկերություններն իրականացնում են միացման պայմանագրով նախատեսված միջոցառումները, հաստատում են փոխանցման ակտը և պահպանվող Ընկերության կանոնադրության կամ կանոնադրության լրացումների և փոփոխությունների հետ միասին «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով և Կենտրոնական բանկի իրավական ակտերով սահմանված կարգով ներկայացնում են Կենտրոնական բանկ՝ գրանցման:

14.7. Վերակազմակերպվող Ընկերության կանոնադրությունը կամ դրանում կատարված փոփոխությունները և լրացումները Կենտրոնական բանկի կողմից գրանցելու պահից միացված Ընկերության (Ընկերությունների) գործունեության դադարման վերաբերյալ Ընկերությունների գրանցման մատյանում կատարվում է գրառում: Սույն կետում նշված գրառման պահից պահպանվող Ընկերությունը համարվում է վերակազմակերպված:

14.8. Միացող Ընկերությունները պարտավոր են Կենտրոնական բանկի կողմից միացման պայմանագրի կնքմանը նախնական համաձայնությունն ստանալու պահից՝ 3-օրյա ժամկետում, Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով այդ մասին հայտարարություն հրապարակել իրենց ինտերնետային կայքերում և մամուլում:

14.9. Վերակազմակերպված Ընկերությունը կարող է իրականացնել ապահովագրություն բոլոր այն դասերի գծով, որոնցով միացած Ընկերությունը կամ Ընկերություններն ունեին թույլտվություն կնքելու ապահովագրության պայմանագրեր:

14.10. Միացումը Կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից կարող է կասեցվել «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված հիմքերով և կարգով: Միացումը կասեցնելու մասին Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշմամբ սահմանվում են նաև կասեցման հիմքերը վերացնելու ժամկետներ:

15. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԼՈՒԾԱՐՈՒՄԸ

15.1. Ընկերությունը լուծարվում է՝

ա) Ընկերության ընդհանուր ժողովի որոշմամբ (ինքնալուծարում):

բ) լիցենզիան ուժը կորցրած ճանաչելու դեպքում:

գ) Ընկերության սնանկության դեպքում:

15.2. Ընկերության ընդհանուր ժողովն իրավունք ունի որոշում կայացնելու Ընկերության լուծարման մասին, եթե Ընկերությունը փոխանցել է իր ապահովագրական պորտֆելն ամբողջությամբ, կատարել է ապահովագրության պայմանագրերից բխող բոլոր պարտավորությունները և ունի բավարար միջոցներ բոլոր այլ պարտատերերի պահանջները բավարարելու համար:

15.3. Ընդհանուր ժողովի կողմից Ընկերության լուծարման նախնական համաձայնություն ստանալու համար Կենտրոնական բանկին դիմելու մասին որոշման կայացման համար խորհուրդն ընդհանուր ժողով է ներկայացնում Ընկերության ընթացիկ տարվա ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն, ինչպես նաև պարտատերերի պահանջների բավարարմանն ուղղված միջոցների առկայությունը հավաստող և պարտատերերի պահանջների բավարարման համար անհրաժեշտ ժամկետները նախատեսող տեղեկանք:

15.4. Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Ընկերության լուծարման նպատակով ընդհանուր ժողովի կողմից նախնական համաձայնություն ստանալու համար Կենտրոնական բանկին դիմելու մասին որոշման հիման վրա Ընկերությունը Կենտրոնական բանկ է ներկայացնում Ընկերության լուծարման նախնական համաձայնություն ստանալու դիմում՝ կցելով լուծարումը հիմնավորող փաստաթղթեր և տեղեկություններ, որոնց ցանկը սահմանվում է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով:

15.5. Կենտրոնական բանկի խորհուրդը 90-օրյա ժամկետում քննարկում է Ընկերության լուծարման նախնական համաձայնություն ստանալու դիմումը և որոշում ընդունում դիմումը բավարարելու կամ մերժելու մասին:

15.6. Կենտրոնական բանկի խորհուրդը կարող է մերժել Ընկերության լուծարման նախնական համաձայնություն ստանալու դիմումը, եթե Կենտրոնական բանկի խորհրդի հիմնավորված կարծիքով լուծարումը կարող է վտանգել ապահովադիրների իրավունքները և օրինական շահերը կամ հանգեցնել ֆինանսական համակարգի ապակայունացմանը:

15.7. Կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից Ընկերությանը լուծարման նախնական համաձայնություն տալու դեպքում Ընկերությունը միջոցներ է ձեռնարկում իր ապահովագրական պորտֆելն ամբողջությամբ փոխանցելու և ապահովագրական գործունեությունից բխող իր բոլոր պարտավորությունները պատշաճ կերպով կատարելու ուղղությամբ:

15.8. Ապահովագրական պորտֆելն ամբողջությամբ փոխանցելուց և ապահովագրական գործունեությունից բխող իր բոլոր պարտավորությունները պատշաճ կերպով կատարելուց հետո միայն ընդհանուր ժողովը կարող է լուծարման մասին որոշում ընդունել:

15.9. Լուծարման մասին որոշման ընդունումից հետո Ընկերությունը եռօրյա ժամկետում Կենտրոնական բանկ է ներկայացնում լուծարման թույլտվություն ստանալու դիմում՝ կցելով լուծարումը հիմնավորող փաստաթղթեր և տեղեկություններ, որոնց ցանկը սահմանվում է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով:

15.10. Կենտրոնական բանկի խորհուրդը 30-օրյա ժամկետում քննարկում է Ընկերության լուծարման թույլտվություն ստանալու դիմումը և որոշում ընդունում դիմումը բավարարելու կամ մերժելու մասին:

15.11. Կենտրոնական բանկի խորհուրդն իրավունք ունի մերժելու լուծարման թույլտվություն ստանալու դիմումը, եթե առկա են ապահովագրական գործունեությունից բխող պարտավորություններ, կամ Ընկերությունն ի վիճակի չի լինի բավարարել իր այլ պարտատերերի պահանջները:

15.12. Կենտրոնական բանկի խորհուրդը լուծարման թույլտվություն տալու դեպքում ընդունում է նաև Ընկերության ապահովագրական գործունեության լիցենզիան ուժը կորցրած ճանաչելու մասին որոշում:

15.13. Ընկերության լուծարային հանձնաժողովը ստեղծվում է Ընկերության լուծարման թույլտվությունը տալու մասին Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշման կայացումից հետո՝ հնգօրյա ժամկետում:

15.14. Լուծարային հանձնաժողովն ստեղծվում է Ընկերությունը լուծարելու, նրա գույքը (միջոցները) վաճառելու և պարտատերերի օրինական պահանջները բավարարելու նպատակով:

15.15. Լուծարային հանձնաժողովը կազմվում է առնվազն երեք անդամից: Լուծարային հանձնաժողովի նախագահ և անդամ կարող են լինել միայն Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված համապատասխան որակավորում ունեցող անձինք:

15.16. Մինչև լուծարային հանձնաժողովի ձևավորումը լուծարային հանձնաժողովի լիազորություններն իրականացնում է տվյալ Ընկերության գործադիր տնօրենը:

15.17. Լուծարային հանձնաժողովի ստեղծման պահից նրան են անցնում Ընկերության կառավարման լիազորությունները:

15.18. Լուծարային հանձնաժողովի ստեղծման պահից՝ հնգօրյա ժամկետում, լուծարային հանձնաժողովը հայտարարություն է տալիս առնվազն 2000 տպաքանակ ունեցող հանրապետական մամուլում և ծանուցում է Կենտրոնական բանկին Ընկերության լուծարման և պարտատերերի կողմից պահանջների ներկայացման կարգի ու ժամկետների մասին, որը չի կարող պակաս լինել 60 օրից:

15.19. Լուծարային հանձնաժողով չստեղծվելու դեպքում Ընկերության լուծարային հանձնաժողովն ստեղծվում է Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշմամբ:

15.20. Ընկերության կառավարման մարմինները պարտավոր են լուծարային հանձնաժողով հանձնել Ընկերության կնիքը, դրոշմակնիքները, կապարակնիքը, ձևաթղթերը, փաստաթղթերը, նյութական և այլ արժեքներ:

15.21. Լուծարային հանձնաժողով ստեղծվելու պահից՝ եռօրյա ժամկետում, լուծարային հանձնաժողովի նախագահը դիմում է պետական լիազորված մարմին՝ Ընկերության ֆիրմային անվանման մեջ ներառելու «լուծարվող ապահովագրական ընկերություն» բառերը: Պետական լիազորված մարմինը դիմումն ստանալու պահից եռօրյա ժամկետում լուծարվող Ընկերության ֆիրմային անվանման մեջ կատարում է փոփոխություն՝ ներառելով «լուծարվող ապահովագրական ընկերություն» բառերը:

15.22. Լուծարային հանձնաժողովը պարտավոր է սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված կարգով լուծարվող Ընկերության ֆիրմային անվանման մեջ փոփոխություն կատարելուց հետո՝ 15-օրյա ժամկետում, փոխել լուծարվող Ընկերության կնիքը, դրոշմակնիքը, կապարակնիքը, ձևաթղթերը՝ ներառելով «լուծարվող ապահովագրական ընկերություն» բառերը:

15.23. Լուծարային հանձնաժողովը մինչև պարտատերերի պահանջների բավարարումը սկսելը իրականացնում է «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված գործողությունները:

15.24. Լուծարային հանձնաժողովը պարտատերերի պահանջների ներկայացման ժամկետի ավարտից հետո՝ 7-օրյա ժամկետում, կազմում, հաստատում և առնվազն 2000 տպաքանակ ունեցող հանրապետական մամուլում հրապարակում է միջանկյալ լուծարային հաշվեկշիռը, որը պարունակում է տեղեկություններ՝

ա) լուծարվող Ընկերության գույքի կազմի մասին.

բ) պարտատերերի ներկայացրած պահանջների ցանկի մասին, այդ թվում՝ Ընկերության հաշվեկշռում արտացոլված կամ Ընկերությանը ներկայացված պահանջների ընդհանուր գումարը, յուրաքանչյուր պարտատիրոջը հասանելիք գումարի չափը և սույն օրենքով սահմանված պահանջների բավարարման հերթականությունը, ինչպես նաև իր կողմից մերժված պահանջների առանձին ցանկը.

գ) պարտատերերի ներկայացրած պահանջների քննարկման արդյունքների մասին.

դ) Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված այլ տեղեկություններ:

15.25. Լուծարային հանձնաժողովը պարտավոր է միջանկյալ լուծարային հաշվեկշիռը հրապարակած թերթի մեկ օրինակը հրապարակման օրը ներկայացնել Կենտրոնական բանկ: Կենտրոնական բանկն իրավունք ունի պարտադրելու լուծարային հանձնաժողովին միջանկյալ լուծարային հաշվեկշիռը հրապարակել առնվազն 2000 տպաքանակ ունեցող այլ հանրապետական մամուլում:

15.26. Լուծարային հանձնաժողովը Ընկերության պարտավորությունները մարում է լուծարային միջոցների հաշվին, «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության

մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված հերթականությամբ և կարգով, միջանկյալ լուծարային հաշվեկշիռին համապատասխան սկսած դրա հրապարակման օրվանից:

15.27. Ընկերության լուծարման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնելու նպատակով լուծարման գործընթացում գտնվող Ընկերությունում Կենտրոնական բանկը կարող է իրականացնել վերստուգում «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով:

15.28. Լուծարային հանձնաժողովը պարտավոր է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով, ձևով, հաճախականությամբ և ժամկետներում հաշվետվություններ ներկայացնել Կենտրոնական բանկ:

15.29 Լուծարային հանձնաժողովը պարտավոր է Կենտրոնական բանկի սահմանած կարգով, ցանկով և ձևով իր գործունեության վերաբերյալ առնվազն ամիսը մեկ տեղեկություններ հրապարակել առնվազն 2000 տպաքանակ ունեցող հանրապետական մամուլում:

15.30. Կենտրոնական բանկն իրավունք ունի լուծարային հանձնաժողովից պահանջելու ցանկացած տեղեկություն նրա գործունեության վերաբերյալ:

15.31. Պարտատերերի հետ հաշվարկներն ավարտելուց հետո լուծարային հանձնաժողովը կազմում է լուծարային հաշվեկշիռը և այն լուծարվող Ընկերության ընդհանուր ժողովի կողմից դրա հաստատվելու պահից եռօրյա ժամկետում ներկայացնում է Կենտրոնական բանկ:

15.32. Կենտրոնական բանկը տասնօրյա ժամկետում ընդունում է լուծարային հաշվեկշիռը հաստատելու կամ հաստատումը մերժելու մասին որոշում՝ նշելով մերժման հիմքերը: Կենտրոնական բանկը մերժում է լուծարային հաշվեկշիռի հաստատումը, եթե լուծարային հանձնաժողովը խախտել է օրենքի պահանջները:

15.33. Կենտրոնական բանկի կողմից լուծարային հաշվեկշիռը չհաստատելու դեպքում լուծարային հանձնաժողովը տասնօրյա ժամկետում վերացնում է Կենտրոնական բանկի կողմից լուծարային հաշվեկշիռի հաստատումը մերժելու հիմքերը, և լուծարային հաշվեկշիռը լուծարվող Ընկերության ընդհանուր ժողովի կողմից հաստատվելուց հետո այն հաստատվելու մասին նոր դիմում է ներկայացնում Կենտրոնական բանկ:

15.34. Կենտրոնական բանկի կողմից լուծարային հաշվեկշիռը հաստատելու մասին որոշումը կայացնելու պահից եռօրյա ժամկետում Կենտրոնական բանկը լուծարվող Ընկերությանը գրանցումից հանելու մասին գրառում է կատարում Ընկերությունների գրանցումների մատյանում, որից հետո Ընկերությունը համարվում է լուծարված, իսկ նրա գործունեությունը՝ դադարած: Կենտրոնական բանկն այդ մասին ծանուցում է իրավաբանական անձանց պետական գրանցում իրականացնող մարմին:

15.35. Կենտրոնական բանկի կողմից լուծարային հաշվեկշիռը հաստատելու մասին որոշումը կայացնելու պահից եռօրյա ժամկետում լուծարային հանձնաժողովը Ընկերության լուծարման վերաբերյալ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված ձևով և կարգով հրապարակում է տեղեկատվություն, որից հետո լուծարային հանձնաժողովն ազատվում է Ընկերության լուծարման հետ կապված պարտավորություններից:

15.36 Լուծարային հանձնաժողովի անդամի վարձատրությունը կատարվում է լուծարվող Ընկերության գույքի հաշվին:

16. ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼԸ

16.1. Սույն կանոնադրության մեջ լրացումներ կամ փոփոխություններ կարող է կատարել Ընդհանուր ժողովը՝ դրան մասնակցող՝ քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների 3/4-ով:

16.2. Ընկերության կանոնադրության փոփոխությունները երրորդ անձանց համար իրավաբանական ուժ են ձեռք բերում ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից գրանցվելու պահից,

իսկ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ նման գրանցում կատարող պետական մարմնին այդ փոփոխությունների մասին տեղեկացնելու պահից:

16.3. ՀՀ օրենսդրության փոփոխության դեպքում, մինչև համապատասխան փոփոխությունների կատարումը, սույն կանոնադրությունը գործում է այնքանով, որքանով չի հակասում տվյալ պահին գործող օրենսդրությանը: